

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Institut de Ciències de l'Educació

Memòria 2011 - 2012

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), juny 2012

ÍNDEX

Presentació	2
1. Àmbit de formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i d'altres professionals de l'educació	
Formació permanent del professorat: plans de zona (PFZ), oferta pròpia, cicles formatius, normalització lingüística	4
Màsters	11
2. Àmbit de programes i tasques duts a terme per encàrrec de la UAB	
Universitat d'Estiu de l'Autònoma	13
Cursos per a la gent gran	13
Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma	15
Campus Ítaca	19
La Universitat dels Nens i les Nenes de Catalunya	24
3. Àmbit de la recerca i la innovació educativa	
Recerca i estudis	27
Innovació de la formació permanent del professorat	34
Projectes singulars	39
Formació del professorat interí	50
Fòrum Plèiades	52
Congressos i jornades	53
4. Àmbit de serveis, organització i gestió	
Edició de llibres i revistes	58
Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia	61
Relacions institucionals	64
Personal	66

PRESENTACIÓ

Fins ara, les memòries de l'ICE de la UAB es feien per anys naturals. Amb aquest exemplar que teniu a les mans s'inicia una nova etapa en què les memòries es fan per curs escolar, d'acord amb les indicacions que ens han fet els nostres interlocutors de l'Administració. Per adaptar-nos al nou sistema hem redactat un text que cobreix, si fa no fa, el període transcorregut des de la memòria de l'any 2010, és a dir, **des del gener de 2011 fins al maig de 2012**. Les activitat d'estiu d'enguany les inclourem en la memòria del curs 2012-2013.

El contingut l'hem organitzat en quatre apartats, dedicats respectivament a la formació permanent, a les tasques que es duen a terme per encàrrec de la Universitat, a la recerca i la innovació, i als serveis que oferim. El Departament d'Ensenyament i la Autònoma són, com sempre, els nostres principals *committenti*, sense oblidar-ne, però, d'altres, com les administracions locals i diverses associacions i fundacions. Al si del Departament d'Ensenyament, hem endegat un nou espai de col·laboració en l'àmbit de la recerca educativa amb el **Consell Superior d'Avaluació**, que esperem consolidar en els propers anys.

Gràcies a una feina de molts anys, l'ICE de la UAB ha esdevingut una veritable **xarxa de xarxes**, força cohesionada i consolidada, que, amb uns recursos personals i econòmics mínims, impulsa molts grups de professorat i un bon nombre d'instituts i d'escoles en els projectes d'innovació educativa que coordina. La **innovació** ha esdevingut, doncs, el *leitmotiv* de la institució, que impregna d'una o altra manera totes les activitats que organitzem, des dels programes de formació del professorat o de formació de personal formador fins als projectes que impliquen l'alumnat i els centres d'educació primària i secundària o, en un altre context, la gent gran.

Pel que fa a l'organització i la gestió de l'ICE no s'ha produït cap novetat remarcable durant el darrer any i mig. Hem seguit vinculats al **Vicerektorat de Transferència Social i Cultural**, que ens ha ofert en tot moment el seu suport i la seva col·laboració en els nostres projectes. D'altra banda, des de l'Àrea d'Organització de la Universitat s'ha dut a terme **una anàlisi molt completa dels processos i les càrregues de treball de l'ICE**, els resultats de la qual haurien de servir de base per a una redefinició de l'estructura i les funcions de la institució.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), juny de 2012

1. ÀMBIT DE FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I D'ALTRES PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

- Formació permanent del professorat: plans de zona (PFZ), oferta pròpia de Sant Pau, cicles formatius.
- Màsters

- **Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària i secundària (ESO, batxillerat, cicles formatius de formació professional)**

La formació permanent del professorat es planteja com una eina per assolir propostes d'innovació i de millora en l'activitat escolar que facin possible una transformació de la pràctica docent en els centres educatius així com un augment de la satisfacció en el rendiment escolar i professional.

L'oferta formativa es planifica a partir dels elements següents:

- a) la reflexió institucional quant a l'experiència acumulada en formació;
- b) l'anàlisi dels resultats de les recerques, les innovacions i les experimentacions educatives que coordina l'ICE;
- c) el treball dels grups de personal formador que, mitjançant processos d'autoformació, elaboren discurs i dissenyen, estructuren i planifiquen activitats de formació i elaboren els materials.

D'acord amb les necessitats formatives que es manifesten als entorns educatius, l'ICE dissenya i proposa activitats de formació que es poden dur a terme al mateix centre amb el professorat del centre o en una zona amb la participació del professorat de diversos centres. S'organitzen activitats de diferents modalitats de formació: cursos, seminaris, conferències, trobades pedagògiques, grups de treball i assessorament de centres educatius sobre temes rellevants i que preocupen la comunitat educativa. Aquestes temàtiques es concreten en:

- Processos comunicatius d'aprenentatge.
- Actualització didàctica i científica que fa referència a les diverses àrees curriculars.
- Programes específics: educació infantil, el currículum basat en competències, la convivència i la gestió de conflictes, l'educació en valors, la comunicació i el creixement personal, la pedagogia sistèmica, l'ús didàctic de les TIC, la intervenció als centres educatius, la transferència de la formació, etc.

Els Plans de formació permanent de zona (PFZ)

El Pla de formació permanent de zona (PFZ) té com a finalitat recollir, coordinar, ordenar i sistematitzar les necessitats específiques del professorat, dels centres i del mateix sistema educatiu, de manera que cada ensenyant pugui rebre una oferta àmplia i coherent de propostes per actualitzar i millorar la seva activitat docent i l'organització dels centres.

Els PFZ tenen un marc d'actuació basat en criteris descentralitzadors i participatius, per tal de poder adequar-se a les necessitats pròpies de cada comarca o zona. El seu funcionament es fa a través d'una comissió en la qual, a més de l'ICE, hi ha representants dels centres educatius, dels serveis educatius, dels serveis territorials d'educació, dels ajuntaments i de les entitats o institucions que fan formació, i estan presidits per la inspecció de la zona.

El replantejament dels plans de formació de zona, arran de la creació dels serveis educatius (SE), ha comportat necessàriament una reconsideració de les funcions que hi desenvolupa l'ICE de la UAB. Creiem que, després de l'experiència d'aquests darrers cursos i davant de la generalització del procés, ens trobem en un bon moment per analitzar-ne els resultats i les perspectives de futur.

La nostra llarga trajectòria de col·laboració amb els centres de recursos pedagògics (CRP) i d'actuació en el territori ha facilitat una bona comunicació bidireccional per endegar, enfortir i fer créixer tant la formació permanent en els diferents territoris com els equips de personal formador. Aquesta relació constant ha permès integrar en els equips professorat amb bones pràctiques de molts llocs, com queda palès amb la diversitat territorial dels membres que constitueixen els diferents grups de personal formador de la institució.

Durant el curs 2011-2012 s'ha continuat col·laborant amb les propostes formatives vinculades a la zona, assessorant els SE en el disseny d'activitats de formació davant de necessitats educatives emergents així com facilitant personal formador. S'ha donat suport als SE de les Corts, Gràcia, Horta-Guinardó, Bages, Berguedà, Santa Coloma de Gramenet, l'Hospitalet, Mataró, el Masnou, Pineda, Badalona, Sant Adrià del Besòs, Sabadell, Terrassa, Montcada i Reixac i Rubí.

Amb els SE de Badia del Vallès i de Cerdanyola del Vallès s'ha continuat participant de manera directa en les iniciatives formatives endegades en cadascuna de les zones amb la intenció d'afavorir l'emergència dels grups dinamitzadors als centres davant el nou repte didàctic. Durant el curs 2011-2012 s'ha ampliat aquesta col·laboració més directa amb l'SE de Sant Cugat del Vallès.

Amb la finalitat d'oferir col·laboració amb els CRP, s'han organitzat dues trobades amb totes les persones dels CRP del nostre àmbit territorial. La I Trobada (24 de novembre de 2011) tenia com a objectiu oferir als serveis educatius les potencialitats de la nostra institució i poder crear complicitat en la millora de la formació. La II Trobada (9 de maig de 2012) va consistir a crear un espai de formació per intercanviar i compartir. L'assistència a les dues sessions va ser de 27 persones representants dels 21 SE del nostre àmbit territorial.

Oferta pròpia de l'ICE

Formació permanent del professorat a Sant Pau

L'ICE du a terme un programa propi d'activitats de formació amb el propòsit de contribuir i respondre de manera satisfactòria a les necessitats formatives d'ensenyants de totes les etapes educatives i de propiciar activitats innovadores, de debat i d'actualització.

L'oferta formativa és el reflex de dues constants de l'ICE de l'Autònoma: la decisió de mantenir una presència a Barcelona ciutat i la voluntat d'endegar una política pròpia complementària —però no subsidiària— dels plans de zona. Per dur-ho a terme, disposem, com en anys anteriors, dels locals de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau i del suport, en aquest moment, de la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament de Personal Docent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Les activitats adopten diverses modalitats: cursos i seminaris, cicles de conferències, tallers, conferències tertúlia, trobades i jornades.

Nivell educatiu del programa	Nombre d'activitats		Nombre d'inscripcions		Nombre d'assistents	
	2011 (gener-juny)	Curs 2011-2012	2011 (gener-juny)	Curs 2011-2012	2011 (gener-juny)	Curs 2011-2012
Educació infantil i primària	2	1	51	27	44	24
Educació secundària	3	6	76	124	47	112
Internivells	11	8	240	186	202	169
Jornades i trobades	10	13	1145	1627	1061	1601
Total	33	28	1512	2048	1321	1906

Educació infantil, primària i secundària

Les activitats formatives presentades per a l'educació infantil, primària i secundària són una proposta oberta al professorat en actiu i donen formació en diferents àmbits que giren entorn de les temàtiques següents: intervenció educativa, gestió d'aula, avaluació, currículum per competències, escola inclusiva, convivència i resolució de conflictes, relació família-escola.

Formació internivells

Sense descartar les especificitats de cada etapa educativa, s'intenta fer una proposta de formació que abasti aspectes comuns de la professió amb temàtiques com l'actualització científica i didàctica, el benestar docent i la utilització didàctica de les TIC+C (tecnologies de la informació, la comunicació i la cooperació).

Jornades i trobades

En general, de les activitats dutes a terme en aquests períodes, destacaríem:

- L'espai Temps de Mirades, amb la incorporació de Temps d'Ètica a partir de l'obra cinematogràfica de Kieslowski, com una possibilitat de participació en forma de tertúlia sobre ètica i educació, que s'ha continuat amb l'obra dels germans Dardenne. Han estat activitats molt valorades i s'ha demostrat molt interès perquè continuïn.
- L'enfortiment de la formació pel que fa a les relacions família-escola des d'una perspectiva sistèmica i centrada en la comunicació.
- El manteniment i l'increment de la formació en relació amb l'ús didàctic d'Internet i l'elaboració de material didàctic amb eines informàtiques.
- L'acord de col·laboració amb l'Associació Seminari Permanent de Ciències Naturals (ASPCN) per dur a terme dues activitats amb un centenar d'assistents.
- La proposta de Sant Pau Virtual, amb activitats telemàtiques o semipresencials.
- L'organització de jornades que pretenen abastar les temàtiques treballades al si dels diferents equips de personal formador i que tenen com a finalitat presentar propostes didàctiques i innovadores de referència. En destaquem:

De gener a juliol de 2011

- IV Jornada sobre l'Educació Musical a l'ESO.
- I Jornada de loga a l'Educació.
- II Jornada per a Docents de Llengua i Literatura «Llegir per escriure i escriure per llegir. Parlem de com avaluar-ho?».
- III Jornada Espurn@.
- I Jornada d'Experiències sobre l'Ús Educatiu dels Videojocs, dels Entorns 3D i de la Realitat Augmentada.
- V Trobada de Convivència a Secundària «Eines per a la millora de les relacions entre el professorat i l'alumnat».
- III Trobada de Salut Laboral «Autonomia i participació en el centre educatiu i organització saludable».
- Trobada de Tutoria a l'ESO «La mirada compartida de la tutoria».
- V Trobada de Semiimmersió de Catalunya.
- III Jornades d'Actualització Científica i Didàctica «De la transició espanyola a la democràcia» (Programa Argó, juliol).
- Jornades de Formació de Personal Formador, que representen un espai de trobada, d'intercanvi i de reflexió sobre la formació permanent.

Curs 2011-2012

- II Jornades d'Ètica i Educació «Ètica i literatura».
- I Trobada Començar a Llegir i Escriure «Contextos d'alfabetització a l'educació infantil i cicle inicial».
- V Jornades Estatals «La cultura matemàtica de les persones».
- I Jornada Estatal Llegim en Parella.
- XIV Trobada d'Atenció Integradora de la Diversitat a l'ESO.
- La I Trobada de Coeducació «Coeduquem el present per canviar el futur».
- IV Jornades sobre WebQuest.
- V Jornada sobre l'Educació Musical a l'ESO.
- IV Jornada Espurn@.
- II Jornades sobre Experiències Innovadores d'Educació Secundària.
- Congrés Internacional TRICLIL i VI Trobada de Semiimmersió de Catalunya.
- VIII Jornades dels Ensenyament Econòmics, Administratius i Comercials.
- IV Jornades d'Actualització Científica i Didàctica «Història i gènere de la transició espanyola a la democràcia» (Programa Argó, juliol).
- Trobades de Personal Formador.

Cicles formatius

El Departament d'Ensenyament va assignar ja fa uns quants anys una distribució de responsabilitats formatives de cada ICE per famílies professionals. En el nostre cas tenim competències formatives en les d'administració, comerç i química. Tradicionalment també treballem temes de relació entre empresa i treball i activitats adreçades al professorat de formació i orientació laboral (FOL).

Des de ja fa uns quants cursos, la formació permanent del professorat de formació professional es gestiona i s'acorda amb la Direcció General de Formació Professional.

La formació del professorat d'FP constitueix un dels àmbits de treball més consolidats i amb més tradició del nostre ICE. En concret, el curs 2010-2011 s'han dut a terme totes les activitats programades, és a dir, quinze activitats de formació, incloent-hi una jornada adreçada específicament al professorat de la família de química.

El curs 2011-2012 s'havien previst setze activitats de formació; no obstant això, només se n'han pogut fer nou, a causa que el gener de 2012 la Direcció General d'FP ens va comunicar que paréssim les activitats encara no iniciades per manca de pressupost.

A més d'aquestes d'activitats puntuals, a l'ICE de la UAB, en l'àmbit de l'FP, funcionen sis equips de formació de formadors dedicats a les temàtiques següents: administració, química, formació i orientació laboral, prevenció i salut dels docents, programació al CF i tutoria al CF.

El curs 2010-2011, per a les 505 places ofertes s'han rebut 654 sol·licituds d'inscripció. L'assignació final de places ha estat de 419 i els certificats emesos 361, la qual cosa suposa un 86% de certificacions sobre les assignacions. Aquesta xifra suposa pràcticament el mateix percentatge que l'any anterior. El curs 2011-2012 s'ha fet una oferta de 440 places i s'han rebut 485 sol·licituds. Se n'han assignat 394 i els certificats emesos són 375 (un 92%).

Les temàtiques de les activitats dutes a terme són:

- Usos didàctics de programes informàtics per a les famílies d'administració i comerç.
- Dret laboral i fiscal.
- Actualització de continguts de química: assaigs físics i fisicoquímics.
- Temes transversals: programació LOE.

De les activitats dutes a terme destacaríem el pes de la modalitat semipresencial, de la Jornada del Professorat de Química, que va tenir lloc a Bellaterra i que es va emmarcar en l'Any Internacional de la Química, i de la VIII Jornada d'Ensenyaments Econòmics, Administratius i Comercials, amb una assistència de 104 docents.

Activitats de formació de cicles formatius i cicles formatius de formació de formadors				
Classe d'activitat	Cursos, seminaris i tallers	Grups de treball	Jornades, intercanvis d'experiències i trobades pedagògiques	Total

Cicles formatius	14	7		1	2	15	9
CF de formació de formadors			6			6	
Total	14	7	6	1	2	21	15

Resum quantitatiu de les activitats de formació de cicles formatius				
Cursos i grups de treball	Places ofertes	Sol·licituds	Assignacions de places	Certificats
21	505	654	419	361 (86%)
15	440	485	394	375 (92%)

- **Màsters**

Amb el suport de la Fundació Autònoma Solidària i la col·laboració de la Facultat de Ciències de l'Educació, l'ICE ha finalitzat, el mes de juliol de 2011, el màster iniciat l'any 2008 a Estelí i, simultàniament, ha endegat un nou projecte de cooperació amb la UNAN Managua per dur a terme a Carazo el màster de Didàctiques Específiques en les especialitats de ciències socials, llengua, matemàtiques, ciències i administració del currículum.

El projecte consisteix a preparar professors d'universitat dedicats a la formació inicial, responsables educatius dedicats a la formació del personal formador del professorat i dels gestors dels centres de secundària, i tècnics d'educació. La seva finalitat és actualitzar didàcticament sobre els darrers coneixements de l'ensenyament i l'aprenentatge de les diferents disciplines del currículum en un moment de canvis curriculars a Nicaragua, a partir de la reflexió i l'anàlisi de la seva pròpia pràctica.

El màster respon a una nova demanda de la Universitat i de les institucions educatives locals del CURN de Carazo per tal d'incidir en la millora de la formació del professorat i, per tant, del sistema educatiu de Nicaragua. El Ministeri d'Educació de Nicaragua ha donat suport al màster, en què ha col·laborat professorat que va obtenir el títol de la UAB en edicions anteriors. El curs 2011-2012 se n'ha iniciat una nova edició.

2. ÀMBIT DE PROGRAMES I TASQUES DUTS A TERME PER ENCÀRREC DE LA UAB

- Universitat d'Estiu de l'Autònoma
- Cursos per a la gent gran
- Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma
- Campus Ítaca
- La Universitat dels Nens i les Nenes de Catalunya

- **Universitat d'Estiu de l'Autònoma (estiu de 2011)**

Com a novetat d'aquest any podem esmentar la incorporació de l'Ajuntament de Terrassa com a entitat col·laboradora de la Universitat d'Estiu de l'Autònoma. El Vapor Universitari d'aquesta ciutat es va afegir, doncs, a la resta de seus de la UEA, és a dir, els campus de Bellaterra i de Sabadell i els locals de la Casa de Convalescència i de l'Institut de Govern i Polítiques a Barcelona. Per la seva pròpia naturalesa, una part de les activitats que ofereix el Servei d'Activitat Física es duen a terme a diverses localitats de muntanya i de mar.

Pel que fa a la temàtica, com a novetats respecte a l'edició anterior cal remarcar els cursos sobre responsabilitat civil, responsabilitat social corporativa, representació del cos, psicologia de la publicitat i cultura de l'olor i de l'anòsmia. A més, s'ha ampliat l'oferta de cursos adreçats especialment al professorat d'educació primària i secundària, incorporant-n'hi tres de nous, dos sobre temes d'expressió corporal i un tercer en què s'abordava la problemàtica de les mutilacions genitals femenines. També s'ha actualitzat l'oferta dels migdies incloent-hi tres cicles nous, un en commemoració de l'Any de la Química, un altre que se centrava en les connexions entre la religió i l'alimentació i un tercer de dedicat al cinema palestí.

Sense incloure-hi les activitats de llengües estrangeres, s'han assolit els 1.170 inscrits. El nivell de satisfacció de l'alumnat que reflecteixen les enquestes recollides dona una mitjana de notable alt. Convé remarcar l'interès creixent del professorat d'educació infantil, primària i secundària en la nostra universitat d'estiu.

- **Cursos per a la gent gran (Aules d'Extensió Universitària)**

Els cursos per a la gent gran són un programa d'activitats d'extensió universitària programat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona per a les Aules d'Extensió Universitària per al Temps Lliure de Barcelona. Tenen el suport de l'Ajuntament de Barcelona i es duen a terme als locals de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona des de l'any 1996, amb l'objectiu de contribuir a la formació al llarg de tota la vida. Alhora permeten reforçar els nexes entre la Universitat Autònoma de Barcelona i la societat.

Des de l'inici, aquest programa s'ha centrat en l'actualització i l'aprofundiment en temes d'interès comú, i amb l'ajut de professorat universitari de les diverses àrees del coneixement s'hi han anat desenvolupant cursos sobre temes diversos relacionats amb les seves especialitats respectives. Aquests cursos constitueixen un espai de comunicació, reflexió i debat sobre aspectes diversos de la literatura, la història, l'economia, la filosofia, el teatre, la política, la geografia, l'art, la música o la ciència (física, biologia, matemàtica o ecologia).

Les activitats es desenvolupen entre els mesos d'octubre i maig. Enguany comprenen 72 cursos de temàtica variada, amb un total de 760,5 hores de formació, totes a càrrec de professorat universitari. El curs 2011-2012 hi han assistit 807 participants.

El projecte té un vessant educatiu i social alhora, especialment rellevant si es té en compte que proporciona un espai de trobada per a un col·lectiu de persones grans que comparteixen unes determinades característiques, com ara l'interès per la cultura, per la reflexió sobre temes d'actualitat i per l'anàlisi de problemes ciutadans.

Els cursos s'organitzen per a nou grups, set de matí i dos de tarda, en torns de dilluns i dimecres i de dimarts i dijous. Cada curs comprèn entre sis i onze sessions d'una hora i mitja, que, si escau, es completen amb visites i sortides. Cada grup d'alumnes té, així, l'oportunitat d'aprofundir i reflexionar sobre uns vuit temes per curs, la qual cosa comporta poder proveir-se cada any de diverses mirades de la cultura humana, que es van succeint i alternant any rere any.

Les accions formatives es fan a les aules de Barcelona i en moltes es fan servir recursos que proporciona la mateixa ciutat (per exemple, visites a exposicions, museus, institucions, etc.). També es programa una sortida anual de tres dies, aquest any dedicada a l'estudi ecològic del delta de l'Ebre.

Per a més informació visiteu el web: <http://ice2t.uab.cat/aeu/>.

- **Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma**

El Programa Argó és un projecte institucional de la UAB que s'inscriu en el marc de les accions impulsades des de la Universitat per fomentar la col·laboració amb la secundària i contribuir a millorar el pas dels estudiants entre la secundària i la universitat. Té la seu a l'Institut de Ciències de l'Educació, una institució clau per a les relacions amb els centres educatius del sistema no universitari.

El Programa impulsa diverses línies de treball:

1. Adreçades al professorat de secundària

a) Posar en contacte professorat de secundària d'un determinat àmbit amb professorat d'universitat

S'han promogut espais de trobada i de reflexió entre el professorat de secundària i el d'universitat per intercanviar opinions, establir ponts de diàleg i compartir enfocaments i estratègies d'aprenentatge.

— Jornades Internivells: coordinació en les assignatures de matemàtiques i llengua entre secundària i universitat; col·laboració del Programa Argó amb la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior de la UAB (IDES).

En aquestes accions formatives hi han participat 75 docents, 35 d'universitat i 40 de secundària.

b) Presentació de nous graus de la UAB

— Jornada informativa per al professorat: presentació del grau de Ciències i Tecnologia dels Aliments, en col·laboració amb la Facultat de Veterinària.

En aquesta jornada hi han participat 113 docents, 53 d'universitat i 60 de secundària.

c) Accions formatives en el marc anomenat «Un dia a l'Autònoma»

Els objectius són apropar la Universitat al professorat de secundària i contribuir a l'actualització de coneixements i a la millora de la tasca educativa d'aquest col·lectiu docent. Es tracta d'accions formatives puntuals i diverses, d'una tarda o d'un o dos dies, i també cursos d'actualització de més durada. El curs 2010-2011 i 2011-2012 (fins al 30 de maig) s'han portat a terme les accions següents:

— Jornades d'actualització científica en l'àmbit de ciències (dues jornades).

— Jornades científiques de ciències socials i d'àmbit interdisciplinari (dues jornades).

— «Història i gènere», curs de 30 hores organitzat en col·laboració amb el Centre d'Estudis de les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID) de la UAB.

— Curs taller «Eines per a l'aula de tecnologia», de 20 hores, organitzat en col·laboració amb l'Escola d'Enginyeria.

- Curs taller «De la granja al plat», de 20 hores, organitzat en col·laboració amb la Facultat de Veterinària de la UAB.
- «L'Any de la Química 2010-2012», cicle de conferències organitzat en col·laboració amb el Departament de Química de la UAB.
- «Volcans, terratrèmols i tsunamis», curs organitzat en col·laboració amb el Departament de Geologia de la UAB.

2. Adreçades a estudiants de batxillerat i de CFGS

a) Presentació de nous graus de la UAB

- Jornada informativa per a estudiants de batxillerat duta a terme en el marc de les estades d'estiu d'estudiants de batxillerat a la UAB.

Hi han participat 211 estudiants de primer curs de batxillerat.

b) Assessorament de treballs de recerca de batxillerat

Els estudiants de batxillerat han d'investigar sobre un tema i presentar-ne els resultats. El treball de recerca té diverses finalitats: iniciar els estudiants en les tasques de recerca, desenvolupar capacitats que els poden ser útils per continuar la seva formació, millorar l'expressió escrita i oral i orientar els estudis posteriors. Aquest treball representa el 10% de la nota de batxillerat.

El professorat de la UAB, a través del Programa Argó, proporciona propostes de temes per fer el treball de recerca, així com ajut per desenvolupar-lo.

El curs 2010-2011, 345 estudiants de batxillerat de 78 centres han iniciat treballs amb el suport de professorat de la UAB en el marc del Programa Argó, els quals es presentaran durant el curs 2011-2012.

El curs 2011-2012, de moment, 248 estudiants de batxillerat han iniciat treballs de recerca que es presentaran el proper curs.

c) Estades d'estudiants de batxillerat a la UAB

Estada a l'Empresa és una assignatura optativa de batxillerat que té com a objectiu que els estudiants prenguin contacte amb el món del treball i s'informin a l'hora d'enfocar el projecte acadèmic i professional.

A través del Programa Argó, la UAB actua com a empresa col·laboradora per cursar aquesta optativa i ofereix a estudiants de batxillerat la possibilitat de fer estades al campus i col·laborar en les tasques que habitualment es fan en laboratoris, departaments, instituts o altres llocs. Les estades tenen una durada de 70 o 75 hores, es duen a terme en horari de matí des del 27 de juny fins al 14 de juliol i proporcionen als estudiants informació de primera mà sobre la Universitat i els seus estudis, així com orientació per prendre decisions sobre el propi futur acadèmic i professional.

També, com a valor afegit, s'ofereix la possibilitat que els estudiants iniciïn durant l'estada el treball de recerca en un tema relacionat amb el lloc on fan les pràctiques, amb la qual cosa tenen l'assessorament del professorat que els acull.

El curs 2010-2011, 211 estudiants de batxillerat de 68 centres, escollits entre 450 sol·licituds, van participar en les estades a la UAB. Es van repartir entre 45 departaments, laboratoris, instituts de recerca, etc.

Per al campus d'estiu de 2012 (juny-juliol) s'han seleccionat 171 estudiants de 420 sol·licituds.

d) Formació en un centre de treball (FCT) d'alumnat de cicles formatius

Com a part del programa curricular del estudis, els alumnes de cicles formatius de grau mitjà i superior fan pràctiques formatives no laborals en empreses, amb la finalitat de completar les seves competències professionals.

Durant el curs 2010-2011, el Programa Argó va coordinar les pràctiques en empresa de 31 alumnes de formació professional. El curs 2011-2012, de moment, 20 estudiants han iniciat les pràctiques.

Aquests alumnes, de perfils professionals variats, van ser destinats a diferents departaments i serveis de la Universitat. L'FCT a la UAB aporta a l'alumnat la possibilitat de completar la formació amb experiència laboral, coneixement del món laboral i universitari i contacte amb tecnologia avançada.

La Universitat Autònoma de Barcelona forma part de les empreses que tenen un conveni marc de col·laboració amb el Departament d'Ensenyament, i ofereix a l'alumnat de cicles formatius places per fer pràctiques directament relacionades amb els seus estudis. Fa anys que diferents departaments i serveis de la UAB acullen aquest alumnat, però des del curs 2007-2008 s'han centralitzat al Programa Argó, que s'encarrega del procés d'adjudicació de places i de la tramitació dels convenis.

e) Premi Argó a treballs de recerca de batxillerat i projectes de cicles formatius de grau superior

La UAB reconeix l'esforç de l'alumnat i del professorat de secundària convocant el Premi Argó a treballs de recerca de batxillerat i a projectes de cicles formatius de grau superior.

8è Premi Argó. Les categories establertes en la darrera convocatòria i el nombre de treballs presentats van ser els següents:

<i>Treballs de recerca de batxillerat</i>	
Treballs fets en el marc del Programa Argó de qualsevol àmbit	88
Treballs de l'àmbit científic i sanitari	139
Treballs de l'àmbit de les ciències socials i humanes	84
Treballs de l'àmbit tecnològic	46
Treballs de l'àmbit artístic	33
<i>Treballs projecte de cicles formatius de grau superior</i>	14

Total de treballs presentats: 404 (390 de batxillerat i 14 de CFGS).

Treballs guardonats: 41.

Alumnes guardonats: 49.

9è Premi Argó 2012. Les categories establertes en la darrera convocatòria i el nombre de treballs presentats van ser els següents:

<i>Treballs de recerca de batxillerat</i>	
Treballs fets en el marc del Programa Argó de qualsevol àmbit	77
Treballs de l'àmbit científic i sanitari	139
Treballs de l'àmbit de les ciències socials i humanes	96
Treballs de l'àmbit tecnològic	44
Treballs de l'àmbit artístic	33

Total de treballs presentats de batxillerat: 389.

f) Activitats de formació

— Taller al Laboratori de Química (edició I, 2011, i II, 2012) en col·laboració amb el Departament de Química (Any de la Química), amb l'assistència de 1.477 estudiants de batxillerat.

— Projecte «El nostre futur energètic» (2011-2012), en col·laboració amb l'ICTA, amb la participació de 200 estudiants de secundària, 18 docents i 10 centres.

Quadre resum de les dades de participació *

<i>Professorat de la UAB que col·labora amb el Programa</i>	<i>Estudiants de batxillerat i de CFGS</i>	<i>Professorat de secundària</i>	<i>Centres de secundària</i>
402 professors	1.993 estudiants	511 professors	282 centres

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://www.uab.es/ice/argo>.

* En el quadre no s'han comptabilitzat les dades corresponents al curs 2011-2012.

• Campus Ítaca 2011

El Campus Ítaca 2011 ha estat la vuitena edició d'un projecte que des de 2004 ha anat creixent fins a convertir-se en un referent únic a Catalunya. Parlem d'un programa socioeducatiu que promou i organitza la Universitat Autònoma de Barcelona, a través de l'Institut de Ciències de l'Educació i la Facultat de Ciències de l'Educació.

S'ha constituït una comissió formada pel Vicerectorat de Transferència Social i Cultural de la UAB, la directora i el vicedirector de l'ICE, la degana i una persona representant de la Facultat de Ciències de l'Educació, la coordinadora del projecte, la responsable de gestió econòmica de l'ICE i una persona delegada de Gerència per a la coordinació financera. Aquesta comissió s'encarrega de proposar, analitzar i consensuar les línies principals d'actuació. L'equip de coordinació del projecte de l'Institut de Ciències de l'Educació és el responsable de planificar-lo, organitzar-lo i executar-lo. El desig de l'Equip de Govern ha estat que tota la comunitat universitària, a través dels departaments i serveis, participi en aquest programa.

El perfil d'alumnat al qual va adreçat és el d'estudiants que acaben de finalitzar 3r d'ESO (15 anys) amb potencial acadèmic, però que, per l'entorn familiar i social o per altres motius (crisi de l'adolescència, desig de disposar de més diners per a consum personal, etc.), no se senten atrets per l'opció de continuar estudiant. Sovint tampoc no s'adonen de la importància de la formació per al seu futur professional i laboral, que encara veuen molt llunyà.

Aquests alumnes, durant el proper curs, l'últim de l'etapa obligatòria, hauran d'optar entre accedir al món laboral, cursar un cicle formatiu de grau mitjà o fer el batxillerat. Aquest darrer els permetrà cursar estudis universitaris o cicles formatius de grau superior i accedir, així, a un lloc de treball més qualificat. La finalitat del projecte és, en primer lloc, aconseguir que, en acabar l'etapa d'educació secundària obligatòria, un nombre més gran d'estudiants faci estudis superiors. Alhora, el Campus Ítaca vol ser un espai de convivència entre joves d'entorns socials diversos i potenciar l'ús del català com a llengua vehicular de comunicació.

A partir d'uns criteris comuns marcats pel programa, els centres educatius porten a terme la selecció de quatre nois i quatre noies en funció de les característiques de l'alumnat. Així, la composició final dels participants al Campus és heterogènia: tenen diferents característiques i capacitats i la majoria representen llocs i realitats socials del país ben diferents.

El programa, que és gratuït per a l'alumnat, consisteix en una estada diürna de dues setmanes a la UAB, durant la qual els joves fan activitats acadèmiques —algunes amb un marcat component lúdic— de diferents tipus. Per tal d'afavorir la participació activa, totes les activitats es presenten en un format que pugui resultar atractiu als ulls dels estudiants, s'inclouen en contextos d'actualitat molt propers a ells i s'intenta que en cadascuna d'aquestes activitats l'alumnat hagi de posar en pràctica metodologies de recerca a fi de confirmar o desestimar hipòtesis inicials, alhora que es promou el treball cooperatiu entre ells, el diàleg i la reflexió.

Finalitzada la vuitena edició del Campus Ítaca, s'exposen un seguit de reflexions sobre el desenvolupament i l'estat actual del projecte.

Els aspectes referents als objectius fundacionals del programa del Campus Ítaca i a la metodologia emprada s'han mostrat adequats i, fins i tot, han estat reforçats durant aquests anys. Diferents estudis (informe PISA, informe de la Fundació Bofill) posen de manifest alguns dels problemes educatius del nostre país i avalen la importància i la necessitat d'augmentar la taxa d'alumnes amb estudis postobligatoris. D'altra banda, les dades sociolingüístiques de la població participant al Campus confirmen la importància d'actuacions en l'àmbit lingüístic i en col·lectius específics com aquells als quals s'adreça preferentment aquest projecte.

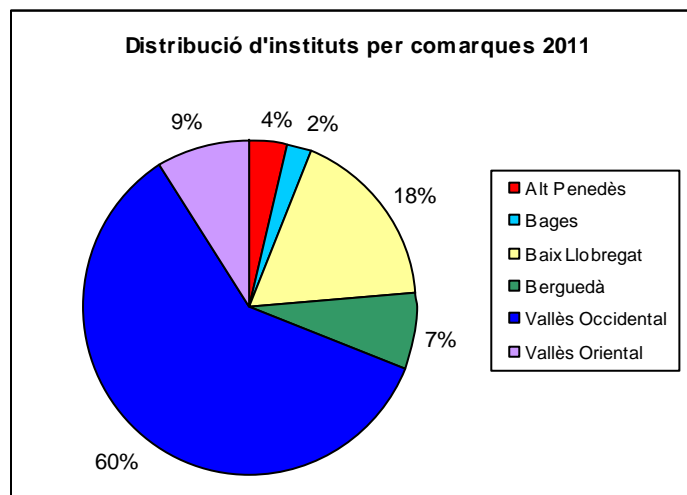
Des de bon principi, el treball que s'ha dut a terme al Campus s'ha centrat en el desenvolupament de les competències clau proposades per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), que orienten també les finalitats i les accions educatives dels nous currículums al nostre país. D'altra banda, el professorat i l'alumnat implicats han avalat la metodologia de treball en grups cooperatius utilitzada en moltes de les activitats.

Al mateix temps, els diferents agents educatius (instituts d'ensenyament secundari, administració educativa, famílies i alumnes) han manifestat que la tasca del Campus connecta directament amb les preocupacions més bàsiques que l'educació a casa nostra ha d'afrontar. I en aquest sentit, tant per les dades recollides com per les opinions d'aquests agents, el Campus Ítaca actua com una eina molt útil per fomentar les ganes d'aprendre i de seguir estudiant de l'alumnat.

Paral·lelament, la publicació recent de la recerca de Pilar Garcia i Màrius Martínez, *Efectivitat i impacte del Campus Ítaca. L'orientació dels joves i els seus itineraris formatius*, ens aporta més dades sobre la incidència del programa.

El Campus en xifres: participants

Aquest any han participat al Campus Ítaca 432 alumnes procedents de 55 centres de secundària de titularitat pública de la província de Barcelona. La major part dels instituts, 33 en total, són de diferents municipis del Vallès Occidental. Els 22 restants són d'altres comarques de la província de Barcelona (Alt Penedès, Bages, Baix Llobregat, Berguedà i Vallès Oriental).

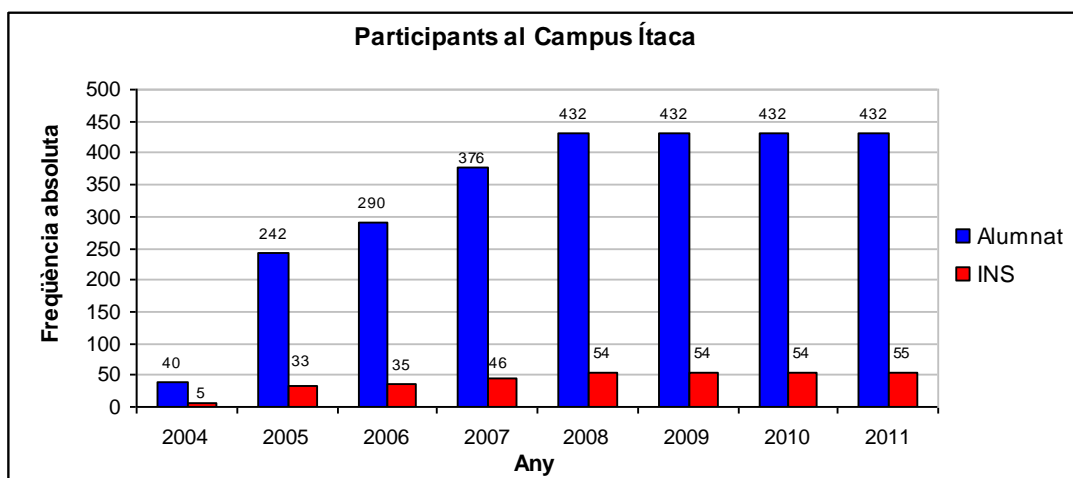

La inclusió d'alumnat d'aquestes comarques relativament allunyades de la UAB s'ha fet amb una doble finalitat; d'una banda, incrementar la diversitat sociolingüística de les persones participants i, de l'altra, acostar la Universitat a l'alumnat de zones rurals.

D'acord amb l'objectiu d'acostar la Universitat a tothom i alhora contribuir a fomentar la convivència en la diversitat tant en l'aspecte individual com en el cultural i el social, es va recomanar als centres d'incloure, si esqueia, alumnat immigrant o amb discapacitats. Enguany han participat 46 alumnes d'origen no autòcton i 21 amb algun tipus de disfunció i/o discapacitat.

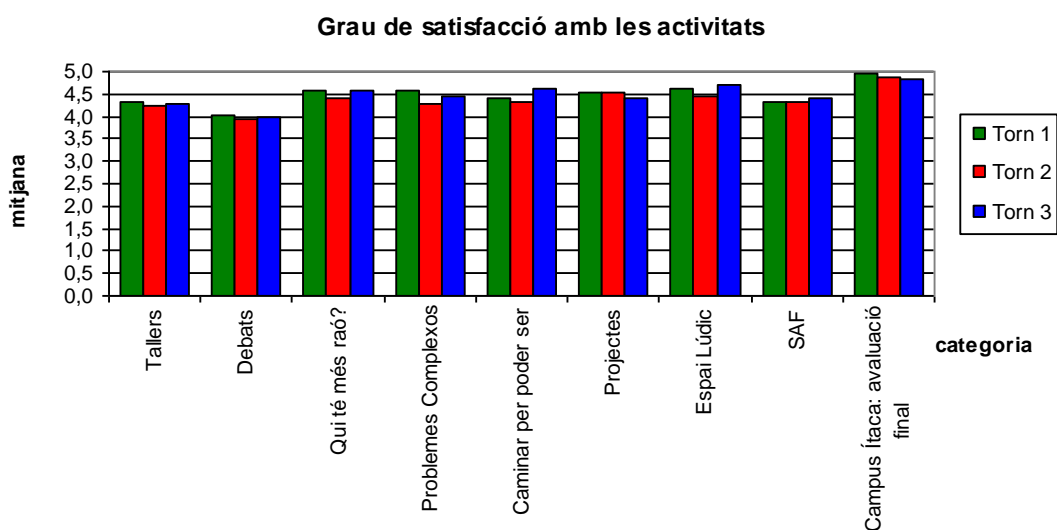
Any rere any, l'oferta de places del Campus Ítaca ha anat augmentant. Així, dels 40 alumnes i 5 centres de secundària participants de la primera edició, s'ha passat als 432 alumnes i 55 centres de la vuitena edició. L'estancament en el nombre de participants de les tres darreres edicions respon a qüestions d'infraestructura i organitzatives, però també a una filosofia que prima la qualitat sobre la quantitat. Malgrat això, seguim constatant que durant aquests darrers anys la demanda ha superat amb escreix l'oferta de places que podem assumir en aquests moments, la qual cosa ens porta a intentar cercar vies futures per poder acollir un nombre més gran de centres participants.

Com a professorat i personal de suport han col·laborat 115 professors, investigadors, becaris i altres col·laboradors vinculats a 25 departaments, instituts i centres de la UAB. Per dur a terme aquestes activitats, 20 tutors han guiat els alumnes i els han donat suport. Els tutors són joves universitaris que fa poc que han acabat els estudis o que estan matriculats a l'últim curs de llicenciatura o estudiants que estan cursant estudis de tercer cicle.

Valoració

La coordinació del programa considera que s'han assolit els objectius del programa en aquesta darrera edició un cop revisades les avaluacions de totes les activitats dutes a terme pels agents implicats (alumnat participant, professorat col·laborador i equips de tutors).

Patrocinadors i col·laboradors

La realització d'aquest projecte ha estat possible gràcies a la iniciativa de l'equip rectoral de la Universitat Autònoma de Barcelona, que té el patrocini exclusiu del Banco Santander.

Volem agrair molt especialment la col·laboració del Consell Social de la UAB, del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, dels consells comarcals de l'Alt Penedès i del Vallès Occidental, de l'Abacus i dels ajuntaments de Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Berga, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Castellet i la Gornal, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, Gironella, l'Ametlla del Vallès, la Garriga, Martorell, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Palau-solità i Plegamans, Puig-reig, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Santa Margarida i els Monjos, Terrassa, Ullastrell, Viladecans i Viladecavalls, del Consorci de Municipis del Moianès i de la Vila Universitària.

Poder continuar disposant de la seva col·laboració i les seves aportacions és fonamental per a la viabilitat i el futur d'aquest projecte.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://campusitaca.uab.cat/>.

- **La Universitat dels Nens i les Nenes de Catalunya**

La Universitat dels Nens i les Nenes de Catalunya (UdN².cat) és un programa que duen a terme conjuntament les vuit universitats públiques de Catalunya. El seu objectiu principal és apropar la universitat, la ciència i la cultura als infants de l'educació primària, així com als mestres i les famílies. També es pretén obrir i donar a conèixer a la societat el que està fent la Universitat divulgant el coneixement científic i explicant els beneficis que comporta la recerca. Per altra banda, es convida especialment aquelles escoles l'alumnat de les quals prové d'ambients més desfavorits.

Els dies 6 de febrer i 25 de maig de 2012 han visitat la UAB alumnes de cinquè de primària de sis escoles. A la primera jornada hi van venir 137 nens i nenes de l'escola de Rellinars, l'escola Josep Gras de Sant Llorenç Savall i l'escola Andreu Castells de Sabadell. La del 25 de maig va ser el torn de l'escola La Sardana de Badia del Vallès, l'escola Sant Just de Santa Coloma de Gramenet i l'escola Barrufet de Sant Boi del Llobregat, amb l'assistència de 112 nens i nenes.

Des de la Unitat de Formació, en col·laboració amb la Facultat de Veterinària, s'han organitzat quatre tallers diferents per a cada una de les jornades.

<i>Taller</i>	<i>Títol</i>	<i>Responsables</i>	<i>Resum</i>
1	Obtenció i ús d'additius alimentaris	Bibiana Juan i Marta Capellas	Els participants podran conèixer l'obtenció i la utilització dels additius que transformen o estableixen la textura dels aliments. Durem a terme un procés d'obtenció de pectines a partir de la pell de la taronja i practiquen la transformació d'un suc de fruita en esferes, utilitzant alginat.
2	Les cabres i les ovelles són germanes?	Dolors Izquierdo	A la granja de la Facultat de Veterinària, es veuran i es compararan les semblances i les diferències entre aquestes dues espècies de petits rumiants que molta gent confon.
3	Aplicació de les tècniques de reproducció a la conservació del ruc català	Jordi Miró	Aprofitant la colònia que hi ha de rucs catalans a la Facultat de Veterinària, s'explicarà què es fa per conservar una raça autòctona en perill d'extinció i es practiquen algunes de les tècniques de reproducció assistida que es duen a terme habitualment en els laboratoris de reproducció.
4	Com identificar els isards i altres rumiants salvatges catalans?	Gregorio Mentaberre	Els participants podran identificar rumiants salvatges a partir de les banyes, les veus i altres aspectes morfològics propis de cada espècie. S'intentarà disposar d'algun animal perquè puguin aplicar els coneixements adquirits directament.

5	Saber el que mengem	Maria Teresa Mora	Què és una dieta saludable i quins grups d'aliments s'han d'ingerir perquè sigui equilibrada? La importància de fer un bon esmorzar. Per conèixer el que mengem cal llegir les etiquetes.
6	Quants dits tenen els animals?	Ana Carretero i Carlos López	Es tracta de fer una breu introducció a l'anatomia comparada i a les adaptacions evolutives dels diferents animals domèstics, en funció dels hàbitats en què viuen i de la seva forma de vida i alimentació. Per fer-ho, i com a exemple demostratiu, farem servir l'anatomia comparada de les parts distals dels membres de diferents animals domèstics (cavall, vaca, porc, gos, etc.).
7	Un tomb pel món vegetal sota la lupa	Elena Albanell i Josefina Plaixats	Els participants podran observar diferents espècies vegetals i les seves diferents parts (arrel, fulles, flors, llavors, etc.) amb l'ajuda de la lupa binocular.
8	Agents petits, danys importants	M. Rosa Bragulat i Joaquim Castellà	En aquest taller els participants accediran als laboratoris de Microbiologia i Parasitologia, on els explicaran les tasques que s'hi desenvolupen. També podran observar al microscopi mostres de paràsits i de microorganismes que són responsables de malalties en els animals.

3. ÀMBIT DE LA RECERCA I LA INNOVACIÓ EDUCATIVA

- Recerca i estudis
- Innovació de la formació permanent del professorat
- Projectes singulars
- Formació del professorat interí
- Fòrum Plèiades
- Congressos i jornades

- **Recerca i estudis**

Durant el curs 2011-2012 s'han treballat diverses recerques inscrites en diferents àmbits.

Recerques encarregades pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Els instituts escola: aspectes organitzatius, curriculars i d'orientació

Investigador principal: Màrius Martínez Muñoz.

Els objectius de la recerca són:

- Identificar sistemes educatius de referència en el marc de l'OCDE que hagin impulsat sistemes comprensius en l'educació obligatòria i sistemes que mantinguin establiments diferenciats per a primària i secundària, analitzant-ne els trets més significatius quant a organització, currículum i orientació i tutoria.
- Identificar els trets que caracteritzen els instituts escola de la Generalitat de Catalunya, en relació amb el subsistema organitzatiu, curricular i d'orientació i tutoria, comparant-los amb els trets dels centres no unificats similars i que operen d'acord amb un territori.
- Caracteritzar pràctiques de referència en matèria de coordinació de l'educació en l'aspecte organitzatiu i de planificació curricular i d'orientació d'acord amb el territori.

Diferències de gènere en els resultats educatius a Catalunya

Investigadora principal: Maribel García Gracia.

Els objectius es concreten a:

- Identificar i examinar les principals recerques desenvolupades sobre diferències de resultats educatius dels nois i noies de Catalunya, Espanya, Europa i altres països de l'OCDE i els seus principals resultats. Es pren com a punt de partida l'informe del Consejo Escolar Nacional.
- Elaborar una diagnosi de la situació actual de Catalunya,
- Fer una exploració dels resultats obtinguts per les escoles segregades a Catalunya, a partir de les dades disponibles.
- Fer recomanacions i propostes educatives i de recerca per a la millora de l'èxit escolar.

Altres recerques

Grup GRAI, equip de personal formador «Aprentatge entre iguals»

Per conèixer les potencialitats del programa Llegim en Parella, s'han fet diverses investigacions que han permès poder indagar amb el professorat i els centres sobre l'impacte sobre la comprensió lectora, l'autoconcepte lector i la implicació del suport familiar des de casa.

Investigador principal: David Duran Gisbert.

Grup de personal formador d'infantil (0-6)

— *El perfil dels professionals d'educació infantil (0-6) amb referència a les relacions amb les famílies: rols i competències*

Investigadors principals: Sílvia Blanch i Xavier Gimeno.

En col·laboració amb la Fundació Bofill.

— *Orientació per a les transicions dels joves de 14 a 18 anys a Catalunya*

Investigador principal: Màrius Martínez Muñoz.

Estructura i funcions del sistema formatiu

Programa Educatiu d'Infància i Família

L'ICE de la UAB ha tingut sempre una gran sensibilitat per tot el que està vinculat a l'etapa d'educació infantil, dels 0 als 6 anys. El curs 1989-1990 es va constituir l'equip de formació de formadors vinculat a aquesta etapa i el curs 2003-2004 es va crear la Xarxa d'Assessorament Municipal de la Petita Infància (XAMPI), que ha generat una multiplicitat de projectes de col·laboració amb ajuntaments i sovint amb l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona.

Fruit d'aquest creixement s'ha vist la necessitat d'agrupar i estructurar totes aquestes iniciatives en el marc d'un **programa global**, al qual s'ha posat el nom de **Programa Educatiu d'Infància i Família**, amb una clara vocació de dirigir-nos també als grans protagonistes de la criança de les criatures, els pares i les mares. Estem convençuts que aquesta iniciativa enfortirà i amplificarà el treball que s'ha dut a terme fins ara.

El pla de treball del Programa inclou una nova proposta que recull i relaciona els tres tipus d'accions que es fan des de l'ICE en el camp de l'educació infantil.

- Formació de personal formador i recerca.
- Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil.
- XAMPI (Xarxa d'Assessorament Municipal de la Petita Infància): assessorament als municipis sobre polítiques de la petita infància.

Formació de formadors

Els equips ICE d'Educació Infantil reuneixen professionals, provinents tant de les escoles com de diferents departaments universitaris, implicats en la formació permanent del professorat d'aquesta etapa i en totes les altres activitats desenvolupades en el marc del Programa.

Hi ha un equip només per al primer cicle per l'especificitat de la realitat d'aquests centres, però els seus components ho són també de l'equip de 0-6, que integra tot el conjunt i del qual parteixen les iniciatives i les accions principals del Programa.

Aquests equips es reuneixen una vegada al mes per reflexionar al voltant de temàtiques educatives amb incidència en la formació. Amb la col·laboració de professorat universitari s'han dut a terme diverses recerques.

Durant el curs 2011-2012, l'equip de 0 a 3 ha reflexionat sobre *la qualitat de les relacions amb les famílies*, entre altres aspectes. L'equip de 0-6, després de les darreres jornades, que tenien un caràcter especial perquè es tractaven de les desenes, va fer-ne l'avaluació, compartint plantejaments i reflexions amb quatre escoles: dos centres públics municipals modèlics del primer cicle (La Casa del Molí, de l'Hospitalet de Llobregat, i Céspedes, de Sant Adrià del Besòs) i dos de segon cicle (el CEIP Els Encants, de Barcelona, i l'escola El Puig, d'Esparreguera).

Durant aquest darrer curs, a proposta dels membres del grup, també s'ha iniciat un projecte de recerca: *El perfil dels professionals d'educació infantil (0-6) amb referència a les relacions amb les famílies: rols i competències*. En aquest projecte participa tot l'equip, tant aportant les seves concepcions, en forma d'entrevista realitzada per les dues persones que coordinen la investigació, com transcrivint-les i, finalment, elaborant les dades i les conclusions.

X Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil

S'han editat les publicacions, en català i castellà, de les diverses aportacions a les X Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil, al voltant del tema «Amor i educació». La publicació combina el format de textos escrits (dels tallers i algunes conferències) amb el format digital, amb un CD que recull conferències i pòsters. Posteriorment es podrà accedir a la documentació videogràfica de les Jornades.

Actualment els equips d'educació infantil estan preparant les XI Jornades sobre el tema de la *presència*, previstes per a l'octubre de 2012.

Assessoraments als municipis sobre polítiques d'infància

En el procés d'assumpció de tasques educatives en el cicle de 0 a 3 anys dels ajuntaments, s'han generat noves necessitats de formació i assessorament. Per poder atendre-les es va crear un equip format per membres de l'equip de 0-6 de l'ICE de la UAB i professorat de la Facultat de Ciències de l'Educació.

Les actuacions previstes per acompanyar els polítics i els tècnics municipals en el disseny de respostes a les necessitats que manifesten se centren a:

- Ajudar a optimitzar programes ja existents a escala municipal.
- Reforçar els plans d'entorn afavorint la implicació dels diversos serveis que atenen la petita infància.
- Cercar estratègies per fer realitat que els dos cicles (0-3 anys i 3-6 anys) formin una etapa, la d'educació infantil, amb entitat pròpia.
- Crear espais de coordinació entre els diversos professionals que, en els diferents serveis, atenen els infants i les seves famílies.

Durant l'any 2011 s'han fet intervencions en 8 municipis: l'Hospitalet de Llobregat, Cerdanyola del Vallès, Terrassa, Sabadell, Mataró, Sant Just Desvern, Granollers i Santa Maria de Palautordera.

Durant el 2012 s'ha fet intervencions a Terrassa, Sant Just Desvern, Cerdanyola del Vallès i Santa Maria de Palautordera.

• L'Hospitalet de Llobregat

Les intervencions dutes a terme són de diferents tipus:

- De caràcter general

Es van organitzar unes jornades de reflexió sobre la comunicació amb les famílies amb el programa següent:

- Dues conferències adreçades a professionals dels serveis d'atenció a la petita infància: «Apropament sociològic a les realitats familiars» (a càrrec de Jordi Collet) i «Influències dels moviments migratoris des d'un abordatge sistèmic» (Verònica Menduïña).
- Tres tallers sobre «L'entrevista, les trobades i l'acompanyament a les famílies» (Marta Albaladejo, Sílvia Palou i equip ICE de 0-3).
- Una conferència sobre «La qualitat de la relació amb les famílies» (Imma Homar).

Hi han participat 101 professionals, la major part d'educació, però també d'altres serveis municipals d'atenció a la petita infància i a les seves famílies.

— De formació de professorat

- Darreres sessions d'assessorament a dues noves escoles bressol municipals, per tancar l'activitat realitzada el curs anterior.
- Darreres sessions de la coordinació de totes les escoles bressol públiques o sostingudes parcialment amb fons públics de la ciutat.

- *Cerdanyola del Vallès*

Les intervencions en aquest municipi han estat dirigides a l'avaluació i l'assessorament de les dues escoles bressol municipals, a demanda de la Regidoria d'Educació, ja que s'acabaven d'adjudicar a dues noves empreses.

També s'ha participat en la Comissió d'Atenció a la Petita Infància, posada en marxa per iniciativa del nostre grup, dins de les propostes de millora de l'estudi fet en aquest municipi.

Igualment s'ha participat al Pla de formació permanent de les llars d'infants de la ciutat.

Hi han participat 26 persones (entre professionals de l'educació i serveis tècnics municipals).

- *Terrassa*

A Terrassa s'han dissenyat noves activitats amb la finalitat de fer incidència a les darreres necessitats sorgides a la localitat. La seva implementació es va programar per al començament del curs 2011-2012.

Durant el darrer trimestre de l'any 2011, s'ha organitzat una activitat de formació (de 30 hores) dirigida al personal que, posteriorment, es farà càrrec dels nous espais familiars que es volen instaurar a la població.

L'activitat s'ha fet amb la col·laboració del grup Tot Famílies de la UAB.

Hi han participat 25 professionals de l'educació.

També s'han iniciat les coordinacions entre els professionals dels centres de 0-3 anys i de 3-6 anys de les noves zones dels diferents barris de la ciutat.

- *Sabadell*

En aquest municipi s'ha dut a terme un projecte de vinculació entre els dos cicles de l'etapa de 0-6 anys. El projecte s'ha concretat en una activitat formativa, dirigida a professionals de l'educació infantil, sobre el tema dels rols dels professionals d'educació infantil: competències, habilitats, eines per a les relacions amb els infants, les famílies i l'equip.

Hi han participat 34 professionals de l'educació.

- *Mataró*

En aquesta població s'ha fet una jornada de reflexió i intercanvi entre totes les educadores de totes les escoles bressol municipals, per aprofundir sobre el tema de la gestió de les emocions. Dins de l'activitat hi havia inclosos tres tallers de gestió de les emocions amb els infants, amb les famílies i amb els professionals (L. Martín, X. Gimeno i C. Hinojosa), i una conferència sobre ecologia emocional com a professionals de l'educació infantil (Sílvia Palou).

Hi han participat 110 professionals de l'educació.

- *Sant Just Desvern*

El mes de desembre de 2010 es va establir un acord de col·laboració per iniciar la constitució d'una xarxa intersectorial amb els diferents professionals que intervenen en els serveis d'atenció a la petita infància del municipi, amb assessorament a la secretaria tècnica que s'ha d'encarregar del seu funcionament posterior.

L'acord de col·laboració ha estat renovat per a l'any 2012.

Assessoraments municipals duts a terme per contractes encarregats per l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona

- *Santa Maria de Palautordera*

S'ha realitzat un assessorament tècnic a les dues escoles bressol municipals, per tal d'unificar criteris i poder arribar a establir un projecte educatiu comú, revisant, alhora, els PEC de cada centre.

Hi han participat 17 professionals de l'educació.

- *Granollers*

A Granollers, continuant el procés iniciat ja fa dos anys, s'ha desenvolupat la darrera fase del projecte per tal d'incidir en els processos estratègics: el treball en xarxa, el model de centres integrats i l'oferta de serveis d'atenció a la petita infància i suport a les famílies. Aquests processos comportaran la reflexió i, posteriorment, el model de centres de la xarxa d'escoles bressol.

Personal col·laborador i/o assessor de les activitats o projectes

Silvia Blanch, Judit Cucala, Xavier Gimeno, Imma Homar, Núria Jiménez, Pep Llenas, Luisa Martín i Silvia Palou.

Coordinació del Programa Educatiu d'Infància i Família

Luisa Martín, Sílvia Palou, Carles Parellada, Montserrat Pérez Simó i David Vilalta.

- **Innovació de la formació permanent del professorat**

Equips de formació i d'innovació

L'ICE de la UAB constitueix, l'any 1991, el seu model de formació del **personal formador** per tal de donar resposta a les necessitats que va generar la reforma educativa i, alhora, impulsar processos d'innovació.

Amb aquesta filosofia es creen els **equips ICE**, integrats per personal docent de tots els nivells educatius que apleguen professorat formador amb reconeguda experiència i implicació en processos d'innovació. Les persones que componen aquests equips compaginen l'exercici de la docència amb la dedicació, tot i que parcial, a la formació permanent del professorat i elaboren un marc teòric compartit, ric i flexible, que orienta el conjunt d'accions de formació i d'assessorament protagonitzades per l'ICE de la UAB.

Aquesta aposta per l'existència d'equips de treball de personal formador té la finalitat de crear espais d'autoformació, d'acollir propostes i actituds que afavoreixen la innovació educativa i d'aprofundir en tots els aspectes que configuren una formació permanent de qualitat.

Els equips són molt diversos, tant pel que fa al nombre de persones que els integren com pel que fa a les finalitats i la dedicació, de la mateixa manera que són molt diverses les demandes de formació. Al mateix temps, la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE ha d'establir necessàriament prioritats per tal que els objectius globals de tots els grups i els particulars siguin abastables des del punt de vista dels recursos materials i humans de què disposem.

Continuem oferint un marc obert que permet la coexistència de diferents models d'equips de formadors, d'innovació i de formació, plantejats per renovar i millorar les necessitats detectades.

Pel que fa al lligam dels equips amb la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE, així com l'elaboració del Pla de treball i la manera en què es promou la coherència del treball fet pels diferents equips, es continua la mateixa tònica que els cursos anteriors.

Equips en funció de les seves finalitats

Els equips de personal formador majoritàriament s'encarreguen de dissenyar, programar i impartir les activitats de formació que els pertocuen. La finalitat d'aquests equips és:

- Mitjançant un procés d'autoformació, elaborar un discurs comú per a possibles actuacions externes, establint criteris de reflexió i d'anàlisi ideològics, epistemològics, didàctics i tecnològics.
- Proposar i dissenyar activitats orientades a promoure processos de canvi i d'innovació que comportin la millora de la pràctica educativa, aplicar-les en el seu context professional i analitzar-ne els resultats.
- Actualitzar-se científicament i didàctica.

- Donar resposta a demandes de formació permanent del professorat a partir de planificar conjuntament actuacions, intercanviar experiències i compartir l'anàlisi de problemàtiques i de possibles solucions.

Equips de formació de formadors

En el curs 2011-2012 hi van haver 55 equips de personal formador, que comprenen des de l'educació infantil fins a la formació professional de grau superior.

<i>Nombre d'equips en funció del nivell educatiu al qual pertanyen Curs 2011-2012</i>	
Equips d'educació infantil i primària	13
Equips d'educació secundària	14
Equips internivells	18
Equips de recerca educativa	5
Equips de formació professional	5
Total	55

Els formadors que integren els diferents equips són 520 en total. A més, es disposa d'una xarxa de professorat proper, constituïda per aquelles persones que en els darrers cinc anys han col·laborat en activitats puntuals o han format part d'alguns dels grups de treball.

Equips de personal formador d'educació infantil i primària

- Educació infantil de primer cicle (0-3 anys).
- Educació infantil (0-6 anys).
- L'apropament de l'art als infants. NINSART.
- La llengua a l'escola.
- La cultura matemàtica de les persones.
- L'anglès a l'educació infantil i primària.
- Elaboració d'estratègies interactives en llengua anglesa.
- Les ciències a l'educació infantil i primària.
- Formació d'acompanyament per al professorat interí.
- Un enfocament global de l'aprenentatge: l'aula, un espai de comprensió i d'intervenció educativa.
- Competències: vers un nou paradigma educatiu.
- Cap a una escola innovadora i transformadora (escoles novelles).
- Escola rural.

Equips de personal formador d'educació secundària

- Ciències experimentals.
- Física i química.
- Matemàtiques.
- Tecnologies i competència digital.
- Metodologia i avaluació.
- Xarxa de centres innovadors d'educació secundària.
- Organització i gestió de centres de secundària.
- Música.

- Llengua i cultura clàssiques.
- Llengua.
- Tutoria a l'ESO.
- Atenció a la diversitat.
- Convivència i gestió de conflictes.
- Formació del professorat interí de secundària.

Equips de personal formador internivells

- Ètica i educació.
- Educació física a primària i secundària.
- Pedagogia sistèmica.
- Comunicació i qualitat de vida.
- El ioga a l'educació.
- Apropar els infants al món de l'art.
- Educació en comunicació. Edumèdia.
- Coeducació.
- Aprenentatge integrat de continguts de llengua. AICLE.
- Amb sense: arts i escola.
- Astronomia, astrofísica i cosmologia.
- Benestar docent. Cuidem-nos.
- Continguts digitals d'aprenentatge.
- Àmbit TIC+C: tecnologies de la informació, la comunicació i la cooperació.
- Xarxes socials i educació.
- Utilització del Projecte Espurn@ (grup Espurn@-LIC + material d'Espurn@).
- Intervenció en centres.

Grups de recerca educativa

(Grups formats per professorat interessat en propostes innovadores referents a una àrea o a altres temàtiques educatives. Els assessora i coordina el grup de professorat universitari. De l'intercanvi entre teoria i pràctica es va refent un marc teòric de referència.)

- Escola i comunitat.
- Aprenentatge entre iguals.
- Transferència de la formació.
- L'educació musical a l'educació infantil i primària.
- Treball interdisciplinari: la cançó improvisada a primària.

Equips de personal formador de cicles formatius de formació professional

(En conveni amb la DG de Formació Professional.)

- FOL, formació i orientació laboral.
- Ús didàctic de la informàtica en els CF d'Administració i Comerç.
- Química.
- Gestió de la prevenció i salut docent.
- Química.

El personal formador de l'ICE de la UAB cobreix bona part de les demandes que genera el sistema, en especial les que es deriven dels serveis educatius que es troben dins de la seva àrea d'influència.

Activitats de formació dutes a terme per professorat formador de l'ICE						
	Assessoraments	Cursos	Tallers	Jornades	Seminaris	Conferències
2011	275	262	79	198	80	20

Trobades generals dels equips de personal formador

Aquestes sessions de treball tenen com a finalitat compartir temàtiques transversals com a punts de reflexió i millora en l'activitat formativa, perquè tots els grups puguin incorporar els aspectes més transversals.

Enguany s'ha prioritzat el coneixement i la cooperació entre equips de temàtiques transversals i amb aquesta finalitat s'han organitzat trobades d'intercanvi entre els grups.

Es va fer una trobada de coordinadors d'equips, el 3 de novembre, amb la finalitat de potenciar sinergies i d'augmentar la connectivitat entre equips. D'aquí sorgeix una jornada de treball de tots els equips que tindrà lloc el dissabte 9 de juny de 2012.

També s'han ofert dos cursos telemàtics sobre «Els mitjans socials com a suport a la formació», adreçats al personal formador de l'ICE, per tal de facilitar a aquest col·lectiu la utilització, en els processos formatius, de les TIC.

Curs destinat a capacitar personal formador

Aquest curs, concebut amb un enfocament generalista, pretén enfortir les competències de formadors que s'inicien en aquesta tasca. S'ha plantejat amb un doble objectiu: garantir el relleu generacional del personal formador de l'ICE de la UAB, accelerant la trajectòria formativa que es porta a terme en el si dels equips, i contribuir a la capacitació professional de persones formadores que treballen arrelades en diferents territoris.

Iniciat el dia 19 de març de 2011 amb 30 persones inscrites, s'ha planificat al llarg de dos cursos, amb una durada de **75 hores en total**. Ha constatat de tres parts ben diferenciades:

- **Formació presencial** de 40 h (de març a juny de 2011). Aquesta part pretén dotar el professorat formador novell de les competències necessàries per esdevenir formador.
- **Acompanyament a un professor o professora expert** (durant el curs 2011-2012) de 15 h en una activitat de formació.
- **Anàlisi, reflexió i tutoria de les pràctiques** de 20 h de durada, 14 de les quals són d'activitat personal no presencial.

En el curs 2011-2012 s'ha tornat a oferir aquest curs. S'ha iniciat el 4 de febrer i s'acaba el 6 de juny.

A partir de l'experiència i l'avaluació del curs, s'hi han fet unes quantes modificacions pel que fa al programa i la durada. S'han planificat 100 hores, que s'han distribuït de la manera següent:

- **Formació presencial:** 55 hores.
- **Pràcticum:** 15 hores.
- **Anàlisi, reflexió i tutoria:** 30 hores.

La formació presencial s'articula al voltant de quatre mòduls:

- Mòdul 1. Utilització de les TIC en els processos formatius
 - Ús del Moodle a la formació
 - Blocs i altres mitjans
- Mòdul 2. Model d'aprenentatge
 - Model didàctic i competències
 - Tria i seqüenciació de continguts
 - Enfocament globalitzador i interdisciplinarietat
- Mòdul 3. Acompanyar i facilitar processos de canvi
 - Accions, instruments i procediments de la persona formadora
 - Generar comunitat
 - Experiències de transferència de la formació
- Mòdul 4. Comunicació i lideratge
 - Comunicació efectiva
 - Conducció i dinamització de grups humans
 - Lideratge creatiu

En el curs 2010-2011 s'hi han inscrit 30 persones. S'han certificat totes 30.

En el curs 2011-2012 s'hi han inscrit 31 persones.

- **Projectes singulars**

Espurn@: un projecte telecooperatiu d'utilització de TIC i de metodologies interactives per atendre tot l'alumnat

El Projecte Espurn@ és fruit de la col·laboració entre el Departament d'Educació, iEARN-Pangea i l'ICE de la UAB. La direcció, la coordinació i la gestió del projecte són a càrrec de l'ICE de la UAB. Aquest apartat correspon a la memòria resum del treball dut a terme al llarg del quart any de funcionament del Projecte Espurn@ i complementa les memòries i els plans de treball dels tres anys anteriors.

[Espurn@](#) és un dels projectes digitals més importants que es porten a terme actualment a Catalunya dedicats a donar suport als docents en la seva feina per a l'adequació a la diversitat de l'alumnat. En principi es va dissenyar per a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge que fa una adaptació curricular a les aules obertes i per als nous que desconeixen la llengua i que desenvolupen una part del seu currículum a les aules d'acollida, però l'evolució del Projecte el fa útil per a tot l'alumnat i actualment s'adreça també a tots els alumnes escolaritzats a les aules ordinàries, sense desatendre els col·lectius esmentats anteriorment.

Malgrat que, com hem comentat, l'origen dels diferents entorns virtuals d'Espurn@ tenia aquests destinataris concrets, la nostra intenció és adreçar-nos a tot l'alumnat sense excepció, per tal de facilitar-ne l'aprenentatge, el desenvolupament de les competències personals i acadèmiques i l'èxit escolar. Espurn@ és una proposta complexa, integral, flexible i dinàmica, que intenta donar resposta a una part de les necessitats educatives de l'alumnat i del professorat en el context de l'escola 2.0 i de la societat del coneixement, a través del treball telecooperatiu, els entorns virtuals d'aprenentatge, la innovació metodològica i la creació de xarxes de docents.

Presentació general de la situació actual del Projecte Espurn@

Espurn@ no pot definir-se amb poques paraules. Es tracta d'una iniciativa polièdrica, que és a la vegada un projecte telemàtic, un banc de recursos, una metodologia interactiva, una plataforma amb quatre portals Moodle, una plataforma Ning, una xarxa de centres, una xarxa de professorat i d'alumnat, una metodologia cooperativa, un espai per compartir idees, activitats, reflexions, i un lloc de trobada per a la innovació educativa. Tot això és possible gràcies a un grup de professionals amb diferent formació inicial, procedents de diverses ubicacions geogràfiques, que treballen a diferents escoles, instituts i serveis educatius i a l'ICE de la UAB. Per la seva formació, per la composició i per les tasques que tenen encomanades, els components de l'equip responen a la diversitat, que és un dels valors i pilars del projecte.

Atenent-nos a un pla més descriptiu, actualment Espurn@ consta de quatre portals Moodle, una comunitat Ning i un espai de comunicació i trobada virtual 3D allotjat a la plataforma Second Life. Els quatre portals Moodle són [Kampus](#), adreçat a aules d'educació secundària, [Kalidoscopi](#), concebut per a les aules d'acollida i temes de llengua, [Kitxalla](#), pensat per a aules de primària, i [Klaustre](#), que és un portal general de recursos, comunicació i formació. També disposem d'una xarxa Ning <http://espurna.ning.com/>, que ens permet la comunicació, la coordinació i la cooperació entre els docents que intervenen al projecte. Independentment de la finalitat per a la qual han estat concebuts, creiem que molts recursos i activitats que es dissenyen poden dur-se a terme a l'aula ordinària i en diverses situacions i

contextos. De fet, tenim constància que se n'ha estès l'ús en aquest sentit. També tenim demanda d'ampliació a altres col·lectius, com ara la formació d'adults, les aules hospitalàries, les unitats d'escolarització compartida, etc.

A més d'aquests portals i d'aquest recursos, estem treballant amb entorns virtuals 3D, inicialment de manera experimental, però es van consolidant ràpidament, com demostren els tres grups de treball que hem format amb més de seixanta mestres de primària i professors de secundària.

L'essència del projecte permet que pugui adaptar-se a moltes situacions, ja que no es tracta només de recursos específics per a un col·lectiu determinat sinó que la seva utilització comporta una metodologia i una manera d'interactuar que els fan aptes per al professorat de totes les etapes educatives que vulgui treballar amb el seu alumnat de manera competencial. En concret, permet desenvolupar intensament la competència digital, ja que tot el projecte gira al voltant de les TIC, però també destaca el seu paper en l'adquisició d'altres competències com la comunicativa i lingüística i l'audiovisual, la d'aprendre a aprendre, la d'autonomia i iniciativa personal i altres de més específiques.

En el curs 2011-2012 se n'ha iniciat el cinquè any de funcionament, continuant el període inicial d'experimentació de tres anys de durada previst inicialment i la seva continuïtat el quart any, atesa la valoració excel·lent que n'ha fet el Departament d'Ensenyament. Espurn@ ha incrementat notablement el seu funcionament. De les activitats dutes a terme podem destacar les següents, classificades per tipologia.

Presentacions i difusions

- Presentació del projecte a l'equip de personal formador del professorat interí novell d'educació infantil, primària i secundària de l'ICE de la UAB.
- Sessions explicatives d'utilització d'Espurn@ en diversos equips de personal formador de l'ICE al llarg de l'any.
- Revisió i producció de documentació per a la difusió del projecte: documents escrits, díptics, presentacions digitals, videotutorials, etc.
- Sessions de presentació i difusió a diversos organismes i territoris (seccions i serveis de l'administració educativa, serveis territorials, centres de recursos pedagògics, serveis educatius, etc.).
- Tercera Jornada Espurn@ a Manresa.
- Participació en jornades i congressos a Catalunya, altres comunitats autònomes i Portugal.
- Presentació en diferents jornades de formació organitzades pel Departament.
- Articles en revistes educatives: *Cuadernos de Pedagogía*, *Escola Catalana*, *Aula Educativa*, Editorial Graó.

Formació de formadors

- Sessions d'actualització de formació del personal formador que ja va fer la formació de formadors el curs anterior per a:
 - Preparar les presentacions i la difusió del projecte.
 - Aprofundir en el perfil de professorat assessor d'Espurn@.
 - Presentar les activitats i els apartats incorporats al llarg de l'any.
 - Compartir experiències i fer suggeriments.
 - Mantenir la col·laboració i aprofundir en el treball comunitari.
 - Dinamització dels grups de treball de personal formador i col·laborador per a l'elaboració de materials, formació i coordinació LIC.

Tercera Jornada Espurn@. Manresa, 24 de març de 2011

- Conferència de Jordi Adell (Universitat Jaume I de Castelló) sobre «Nous espais i actituds per al desenvolupament professional del docent del segle XXI».
- Presentació de les novetats del projecte.
- Primeres passes d'Espurn@.
- Experiències i suggeriments de treball amb Espurn@.
- Exemplificacions de treball amb els diferents portals en aules obertes, aules d'acollida de primària i de secundària, de temes transversals, d'agrupaments de diversificació curricular, de tallers d'iniciació i d'aprofundiment, de blocs d'aula, de competències bàsiques, de la implantació de les pissarres digitals interactives a l'aula i de xarxes socials i Ning en català.
- Assistència: 250 assistents i 25 ponents.

Formació

- Revisió i producció de materials de formació i d'autoformació.
- Participació en la formació que es fa per a aules obertes i aules d'acollida des del Departament d'Educació.
- Assessorament als mestres i professors que fan servir els materials del projecte Espurn@ a les seves aules.
- Revisió dels materials del curs virtual d'utilització d'Espurn@.
- Curs a l'escola d'estiu virtual.
- Participació en presentacions d'experiències i trobades.
- Resum quantitatiu:
 - 26 activitats formatives de presentació i dinamització de l'ús didàctic dels recursos.
 - Tres cursos en línia d'introducció als programes de diversificació curricular de la SGFPiRP.
 - Un curs a l'escola virtual d'estiu.
 - Un curs virtual adreçat al professorat LIC de la zona del Barcelonès nord.
 - Un curs virtual sobre Espurnik, portal 3D.
 - Participacions en jornades i congressos.

Desenvolupament qualitatiu

- Revisió i consolidació dels portals.
- Incorporació de noves propostes d'activitats.
- Revisió i redefinició d'activitats ja existents.
- Disseny del recull de recursos de llengua i cultura.

Millores tècniques

- Migració del servidor Espurn@, allotjat, fins ara, a la Fundació Aplicació de Callús al campus de la UAB, i ubicació en els serveis informàtics de la UAB.
- Increment de la velocitat i la fiabilitat de la connectivitat, l'alimentació elèctrica, etc.
- Remodelació del disseny gràfic.
- Consolidació de la comunitat Ning Espurn@ per a la participació i la col·laboració del professorat.
- Experimentació de noves plataformes virtuals d'aprenentatge en 3D amb el programa OpenSim.
- Estudi, anàlisi i pressupost per a la renovació dels dos servidors dedicats al projecte.

Dades de participació fins a desembre de 2011

<i>Portal</i>	<i>Usuaris registrats l'any 2010</i>	<i>Mitjana de consultes diàries dels usuaris registrats</i>
Klaustre	3.987	1500
Kampus	2.673	800
Kalidoscopi	1.422	300
Kitxalla	891	200
Espurna-Ning	1.248	—

En relació amb les dades de participació del curs anterior, la xifra actual representa un increment que podem considerar satisfactori.

Escoles novelles (o de nova creació)

L'ICE de la UAB va engegar, el curs 2005-2006, un projecte d'acompanyament per als equips docents dels centres d'educació infantil i primària que iniciaven la seva trajectòria com a escoles de nova creació.

Aquesta iniciativa s'inscriu dins d'una de les línies prioritàries del nostre ICE. Entenem que una part important del futur de l'educació del nostre país passa per les noves generacions de mestres i d'escoles. Estem convençuts que aquestes noves generacions tindran la sensibilitat d'agafar el testimoni del ric bagatge de la innovació educativa a la nostra terra, i d'aportar la vitalitat, la creativitat i el coneixement que s'està desenvolupant darrerament en relació amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, les competències bàsiques i les dinàmiques relacionals amb les famílies i l'entorn. D'aquesta manera faran un gran servei al sistema educatiu.

Durant els quatre cursos anteriors hem dut a terme diversos seminaris d'acompanyament d'aquestes escoles, amb fórmules organitzatives diverses, en què s'han tractat temes que en general han estat vinculats a poder compartir els projectes educatius corresponents, l'acolliment de les famílies, els infants i els companys de feina, la gestió de l'aula, i la creació de contextos d'aprenentatge significatiu. Es van posar en marxa sessions de treball conjunt amb mestres i famílies de cadascuna de les escoles participants.

La participació en el projecte ha estat molt gran i s'ha concretat en les I Jornades d'Escoles Novelles «Temps d'escola, temps de vida», el març de 2010, amb una assistència de 216 docents.

El curs 2010-2011 ens proposem continuar acompanyant els equips docents dels centres d'educació infantil i primària que inicien la seva trajectòria com a escoles de nova creació. Amb el lema «Escoles novelles: un compromís amb les persones i el coneixement», s'organitzen **tres conferències i un seminari**:

- «Avaluació i competències», a càrrec de Neus Sanmartí (octubre de 2010).
- «La participació de l'alumnat en els processos d'aprenentatge», a càrrec de Miguel Ángel Santos Guerra (desembre de 2010).
- «Què és l'APS (aprenentatge servei)?», a càrrec de Josep M. Puig (juny de 2011).

El seminari va ser pensat per reflexionar sobre la tasca educativa en els centres implicats, pensant en el desplegament de les competències des de la perspectiva dels projectes innovadors que s'hi duen a terme.

El curs 2011-2012 ens proposem organitzar visites a escoles i dues conferències.

Pel que fa a les visites, de caràcter pedagògic i didàctic, es vinculen a temàtiques acordades:

- Com donem eines als nostres alumnes per fer-los competents?
- Quins processos considerem bàsics?
- Com gestionem l'aprenentatge?
- Com gestionem el temps a primària?

El 22 de febrer es fa la primera trobada a l'escola de Rellinars i ens mostren com l'equip educatiu afronta la formació per competències de l'alumnat. Té una assistència de 45 docents de diferents centres.

El dia 11 d'abril l'escola El Sol i la Lluna de Castellar del Vallès ofereix el seu centre i ens mostra la seva tasca professional. Hi assisteixen 85 docents.

Pel que fa a les conferències, es van concretar en:

— «Reflexions sobre què vol dir conversar», a càrrec del Dr. Juli Palou Sangrà, el 9 de maig al campus de la UAB, amb una assistència de 62 docents.

— «Sorpresa i indagació com a educació científica a l'escola», a càrrec de Montserrat Padern i David Vilata, el 27 de juny al campus de la UAB.

Per a més informació:

<http://blogs.uab.cat/escolesnovellesiceuab/2010-2011/>

<http://blogs.uab.cat/escolesnovellesiceuab/2011-2012/>

Xarxa d'IES innovadors associats a l'ICE de la UAB

El curs 2007-2008, l'ICE va constituir, a títol experimental, una xarxa de centres públics de secundària amb la voluntat d'experimentar projectes de centre globals innovadors i donar-los suport formatiu i institucional. Actualment iniciem el quart curs de funcionament.

La xarxa es va constituir inicialment amb quatre instituts (alguns de creació nova o recent), associats a l'ICE de la UAB, per experimentar projectes globals d'atenció a tot l'alumnat, amb implicació institucional, amb aspectes innovadors pel que fa a l'organització i el currículum i amb la utilització de les TIC+C i, en concret, de les plataformes cooperatives i d'aprenentatge (Moodle).

Actualment hi participen, amb la col·laboració de l'ICE de la UAB:

INS Nou del Poblenou (Barcelona),
INS Mont Perdut (Terrassa),
INS Montgròs (Sant Pere de Ribes),
INS de Sils (Sils),
IE Jacint Verdaguer (Sant Sadurní d'Anoia),
IE Les Vinyes (Castellbisbal).

Els requisits per participar en aquest projecte d'innovació eren, bàsicament, la implicació institucional, una voluntat innovadora i de participar en una xarxa de centres i la utilització de les TIC+C i, en concret, del Moodle, la formació del professorat dels centres i la participació en experimentació i recerca i difusió de les experiències.

El treball desenvolupat, en línies generals, es pot resumir en els aspectes següents:

- Establiment de les bases inicials de la xarxa.
- Consolidació de la xarxa.
- Creació de la plataforma virtual de coordinació de la xarxa <http://equipsice.uab.cat> i del seu bloc <http://blogs.uab.cat/icexarxaies>.
- Treball virtual per anar definint els objectius i els projectes conjunts.
- Coneixement mutu entre els centres.
- Sessions d'intercanvi d'experiències, reflexió i anàlisi compartides:
 - Experiències globals d'atenció a tot l'alumnat.
 - Experiències d'organització dels centres.
 - Experiències d'organització de les TIC en els centres.
 - Experiències de treball amb Moodle i utilització per a la comunicació i la participació de l'alumnat i de les famílies.
 - Experiències sobre l'acollida del professorat nou, de l'alumnat i de les famílies.
 - Experiències sobre la utilització de la plataforma Moodle com a eina de suport per a l'ensenyament i l'aprenentatge.
 - Experiències de projectes cooperatius amb l'alumnat.
 - Experiències de treball cooperatiu a l'aula.
 - Experiències de treball per projectes i ABP (PBL).
 - Experiències sobre projectes d'educació emocional.
 - Experiències sobre projectes d'aplicació de les teories d'intel·ligències múltiples.

- Experiències organitzatives relacionades amb l'espai i el temps.
- Recerca de nous models escolars.
- Disseny d'estructures alternatives.
- Projecte conjunt entre l'alumnat (i el professorat) dels diferents centres. Projecte «D'aquí a 15 anys!» ubicat a <http://projectesice.uab.cat/>.
- Construcció col·lectiva del projecte col·laboratiu.
- Presentació pública al Rectorat de la UAB, l'11 de juny de 2008.
- Jornada de presentació d'experiències innovadores de secundària <http://blogs.uab.cat/icexarxaies/2009/11/21/i-jornada-dexperiencies-innovadores-de-secundaria/>, amb 180 professors assistents.
- Capítol del llibre *Aprender a enseñar en la práctica. Procesos de innovación y práctica de formación en educación secundaria* (Ed. Graó), <http://blogs.uab.cat/icexarxaies/publicacions-de-la-xarxa/>.
- Al llarg de 2011 s'ha treballat un tema nou:
 - Recerca i elaboració de propostes en relació amb la personalització de l'aprenentatge.
 - Disseny i experimentació de concrecions organitzatives i d'aula en relació amb l'aprenentatge personalitzat.
- Renovació i ampliació dels centres i del professorat participant en la xarxa.
- Disseny d'un nou projecte sobre l'energia sostenible amb alumnes de primer d'ESO.

Valoració del projecte

Els aspectes més valorats d'aquest projecte són els següents:

- És una alternativa a la formació més estandarditzada. Es basa en l'autoformació d'un grup estable de centres amb voluntat innovadora, que treballen en xarxa, cooperant i utilitzant les TIC+C.
- Estimula la innovació, l'experimentació i la transferència.
- És alhora un equip ICE i una activitat formativa que implica vint professors de manera directa i més de 150 professors i més d'un miler d'alumnes de manera indirecta.
- Va implicar més de cent alumnes de tres centres diferents de manera directa en el projecte conjunt i duplicarem les xifres en el projecte que iniciem el 2011-2012.
- Aprofundeix en el treball en xarxa i en projectes cooperatius i utilitza eines col·laboratives i tecnològiques recents.
- Té la voluntat d'experimentar, de formar el professorat i de difondre les experiències mitjançant la formació.
- Intenta triangular la innovació, l'experimentació i la formació.
- Hi ha el compromís de formar sobre les innovacions i el treball de recerca cooperatiu conjunt.

Fruit de l'aprofundiment en els temes ja treballats aquests cursos i, especialment, en els referits a la millora de l'organització del centre i a la intervenció educativa a l'aula amb aspectes innovadors, es van recollir les experiències per a una publicació que ha sortit impresa el desembre de 2010 i diversos articles el 2011.

Elaboració dels Reptes de Càrdio per a la Fundació SHE

La Fundació SHE (Science, Health and Education), convençuda de la importància d'educar els més joves en l'adquisició d'hàbits saludables, ha posat en marxa el programa educacional de Salut Integral (SI!) orientat als nens i nenes de 3 a 16 anys. El programa SI! té la voluntat de promoure la salut a fi de reduir els riscos de patir malalties cardiovasculars i d'aquesta manera millorar la qualitat de vida en l'edat adulta de la població.

Els responsables del programa educatiu de la Fundació van demanar a l'ICE de la UAB que elaborés els materials didàctics per a treballar el programa SI! a les aules.

Des de la Unitat de Formació s'ha creat i coordinat un grup de treball format per formadors que pertanyen a diferents equips de l'ICE de la UAB.

Durant la primavera i l'estiu de 2011 l'equip ha estat encarregat d'elaborar aquests materials, que s'han concretat en la proposta de 32 «reptes de Càrdio» per a nens i nenes de cicle inicial de primària, tenint en compte els quatre grans blocs de continguts del programa que són: l'adquisició d'hàbits d'alimentació saludable, el foment de la pràctica de l'activitat física saludable, el coneixement del cos i el cor i la gestió emocional i la responsabilitat social. Al mateix temps s'han elaborat unes guies per a cada un dels reptes.

La proposta dels reptes va dirigida a l'alumnat i està dinamitzada per en Càrdio, que és la mascota del programa. Aquest proposa diferents investigacions a l'alumnat sobre temes relacionats amb la salut. El material proposa també una activitat per treballar amb la família amb la finalitat d'incorporar els pares i mares a l'educació per la salut integral que proposa el programa.

Al llarg del primer i el segon trimestre de l'any 2012 s'han elaborat 24 nous reptes, i les guies didàctiques respectives, per a cicle mitjà d'educació primària. Al mateix temps s'ha fet una revisió del material de cicle inicial a partir dels comentaris que s'han rebut dels docents i de l'equip del programa.

Plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge

L'ICE disposa actualment de quatre plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge principals (quatre espais Moodle) i d'altres per a projectes específics. Els quatre espais Moodle citats s'utilitzen:

- Com a plataforma per a impartir cursos virtuals i semipresencials i com a suport als cursos presencials (<http://aulaice.uab.cat>).
- Com a espai de coordinació entre components dels diferents equips de personal formador i de coordinació general (<http://equipsice.uab.cat>).
- Com a espai per a la realització de projectes (<http://projectesice.uab.cat>).
- Com a espai privat per a la recerca i l'experimentació (<http://recercaice.uab.cat>).

L'ICE disposa d'un servidor propi als Serveis Informàtics de la UAB i d'un servidor d'experimentació a les dependències de l'ICE.

A més a més d'aquests quatre espais, ja en ús normalitzat, hi ha un servei de suport informàtic per als equips de formació i per a les activitats de formació amb blocs, serveis multimèdia i altres eines cooperatives del web 2.0.

Aula virtual de l'ICE (<http://aulaice.uab.cat>)

És la plataforma utilitzada per a activitats de formació amb format virtual a distància, semipresencial o com a suport a activitats presencials. Té 535 activitats i 5.951 persones usuàries (desembre de 2011).

L'espai del personal formador (dels equips ICE) (<http://equipsice.uab.cat>)

És la plataforma utilitzada per coordinar els equips de personal formador de l'ICE. Té 135 espais actius i 691 persones usuàries (desembre de 2011).

L'espai de projectes (<http://projectesice.uab.cat>)

És una plataforma flexible i multiús utilitzada per a diferents projectes i programes innovadors i de recerca i amb formats diversos. Té 476 cursos i projectes i 1.811 persones usuàries (desembre de 2011).

L'espai de recerca i experimentació

És una plataforma flexible i multiús utilitzada per a recerca, innovació i experimentació de projectes nous però que no estan en fase de generalització. Està instal·lada al servidor ubicat a l'ICE.

Aspectes que cal destacar de les plataformes actuals

La plataforma Moodle utilitzada als quatre espais en funcionament és lliure, gratuïta, de codi obert, modular, autoconfigurable, autogestionable, categoritzada i interactiva, cosa que fa possible el treball col·laboratiu i cooperatiu. El Departament d'Educació en fa ús i la promou i molts centres educatius l'han adoptada.

És una eina molt valuosa i molt valorada en els diferents programes de formació, especialment en la formació del professorat interí d'educació secundària, en les activitats per al professorat de formació professional, en les activitats dels PFZ, d'oferta pròpia de l'ICE i en altres programes específics.

També és una eina molt adequada per compartir, coordinar i cooperar entre el professorat dels diferents equips ICE de personal formador.

És versàtil per a programes de recerca, innovació i experimentació.

La formació en l'ús de l'eina permet la possibilitat que sigui transferida immediatament a l'aula amb l'alumnat del personal formador i del professorat en general que la utilitza.

A més, s'ha desenvolupat i se n'ha estès l'ús en poc temps.

- **Formació del professorat interí**

El Decret 172/2005, de 23 d'agost, que regula la borsa d'interins preveu que a partir del curs 2005-2006 el professorat interí que tingui per primera vegada un contracte d'un curs escolar de durada en un mateix centre públic «seguirà un curs d'iniciació a la tasca docent en centres públics».

Aquesta formació pretén ajudar docents interins d'educació infantil, primària i secundària a fer millor la seva feina com a educadors: planificar i programar les classes i l'avaluació, gestionar amb eficàcia el grup classe i atendre la diversitat de l'alumnat. Al mateix temps es pretén ajudar-los a portar a terme les tasques de tutoria i fer-los adonar de la importància del treball en equip i de la necessitat de treballar els recursos emocionals per afrontar la dinàmica de la vida professional docent; també es pretén fer-los conèixer diferents tipus de recursos i materials de TIC.

Els instituts de ciències de l'educació de les universitats catalanes, seguint les directrius de la Direcció General d'Innovació, actualment Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat, han endegat el curs 2010-2011 una nova edició del programa Comencem Bé de formació del professorat interí. Es tracta d'un curs de 45 hores de durada, 30 de presencials i 15 de telemàtiques, en què es tracten un conjunt de temes transversals com ara la planificació i la programació, l'avaluació, la tutoria, la gestió de l'aula, l'atenció a la diversitat o les TIC. En molts dels grups, la part no presencial es duu a terme per via telemàtica mitjançant l'aula virtual de l'ICE de la UAB.

La formació es planteja com un acompanyament d'aquests nous professionals, que els ajudi a millorar les seves competències docents. Sis anys d'experiència ens han refermat en la idea inicial d'atorgar la màxima importància a l'anàlisi i la reflexió compartida sobre la pràctica a classe.

Comprovar que els problemes i els neguits a què ens enfrontem no són gaire diferents dels de la resta de companys que es troben en la mateixa situació sovint és un estímul per abordar les qüestions didàctiques i metodològiques. Si l'Administració i les institucions de formació saben aprofitar aquesta oportunitat —i, si cal, aprofundir-hi—, disposarem d'una eina potent per millorar la qualitat del sistema.

En el curs 2010-2011, la UAB ha acollit en aquest programa un total de 390 docents interins (312 d'educació infantil i primària i 78 de secundària), procedents de les comarques del Bages, el Barcelonès, el Berguedà, el Vallès Occidental i el Maresme, distribuïts en 16 grups d'educació infantil i primària i en 4 grups d'educació secundària. La formació ha intentat adaptar-se al màxim a la realitat i les necessitats dels docents i donar respostes aplicables al seu treball diari, la qual cosa no sempre ha estat fàcil perquè hi conflueixen mestres de totes les especialitats, professorat d'ESO, de batxillerat, de cicles formatius i d'adults. També cal comentar que en el marc d'aquestes hores de formació s'han organitzat unes sessions específiques dedicades a la prevenció dels riscos laborals.

Els docents d'infantil i primària que han participat a aquesta formació han valorat com a molt positiva la possibilitat que aquesta els dona de contrastar experiències

amb els altres companys del curs. També troben molt positiu poder reflexionar sobre la pròpia pràctica i incorporar noves maneres de fer a la pràctica docent.

El professorat de secundària que hi ha participat també valora com a punt més fort de la formació la possibilitat de compartir i contrastar experiències amb els companys del curs i el fet de reflexionar sobre la pràctica i la possibilitat de conèixer-ne d'altres a fi de poder-les incorporar a la pràctica docent.

Paral·lelament, s'ha portat a terme el Programa de Formació per a Tutors d'Interins, al qual s'han acollit voluntàriament 41 docents. Les sessions s'han centrat en tres aspectes: a) la importància de l'acolliment del professorat nouvingut al centre, b) l'avaluació com a element regulador del procés d'ensenyament i aprenentatge i c) l'intercanvi d'experiències entre els mateixos tutors a propòsit de la seva tasca.

Per atendre ambdós col·lectius l'ICE ha disposat d'un equip de 41 formadors (18 d'infantil i primària i 23 de secundària), la tasca dels quals ha estat essencial tant en el disseny com en la realització d'aquesta formació. En el si dels equips s'ha treballat al voltant de la temàtica de la documentació dels processos que es donen en el si de les aules. Per altra banda, també s'han dedicat unes quantes sessions a reflexionar al voltant del que suposa la digitalització dels centres educatius i de les aules arran de la implantació generalitzada del projecte eduCAT1x1 a molts centres de secundària en els quals treballa el professorat interí que assisteix als cursos del programa.

En el curs 2011-2012, la UAB ha acollit en el marc del programa un total de 278 docents interins (149 d'educació infantil i primària i 139 de secundària), procedents de les comarques del Bages, el Barcelonès, el Berguedà, el Vallès Occidental i el Maresme, distribuïts en vuit grups d'educació infantil i primària i en set grups d'educació secundària. De nou s'ha plantejat una formació que s'adapti al màxim a la realitat i les necessitats dels docents i s'ha volgut donar resposta a les inquietuds generades en el seu treball diari. Per segon curs s'ha inclòs en aquesta formació una sessió per treballar els riscos laborals del professorat molt lligats a l'estrès professional i les estratègies personals i grupals per fer-hi front.

Finalitzada la formació se n'ha fet una avaluació i s'ha vist que un 55% dels docents d'infantil, primària i secundària que hi han participat només estan fent un terç de la jornada laboral. La gran majoria manifesta que els agrada molt la feina que fan i afirmen que el que valoren més de la seva estada al centre és l'ajuda que reben d'alguns companys, la relació amb l'alumnat i l'acollida que en general han rebut al centre. Com a aspectes més negatius destaquen les programacions de les matèries, les concrecions del currículum i els materials que han d'utilitzar. Pel que fa a la formació rebuda en el marc del programa Comencem Bé, l'aspecte que destaquen més és la possibilitat de compartir i contrastar experiències i també el fet de poder reflexionar sobre la pràctica.

Paral·lelament s'ha fet la formació als dos equips del personal formador dels grups d'educació infantil i primària i dels de secundària. Enguany les temàtiques tractades han estat al voltant de la digitalització de les aules i els centres educatius, les bones preguntes i el Mindfulness com a eina que millora la comunicació en les formacions i a les aules.

- **Fòrum Plèiades**

V Fòrum Plèiades «Família, escola i societat: espais educatius compartits»

Els dies 20 i 21 de maig de 2011 va tenir lloc a l'edifici del Rectorat el V Fòrum Plèiades, coorganitzat per l'ICE i la Facultat de Ciències de l'Educació en el marc d'una iniciativa de l'Autònoma que té com a objectiu oferir als professionals de l'educació infantil i primària un espai de trobada i de reflexió sobre els nous reptes de l'educació amb dos tipus de propostes: el *Seminari Plèiades*, adreçat a institucions i persones molt vinculades a la temàtica, i el *Fòrum Plèiades*, que és obert a totes aquelles institucions i professionals interessats en la temàtica tractada. En aquesta edició es pretenia pensar i dialogar sobre l'acció de la família en tres contextos: la llar, l'entorn i l'escola; analitzar com es generen, es manifesten i es gestionen les responsabilitats i coresponsabilitats i quins són els efectes que originen en les oportunitats educatives per a tothom. Per això es va atendre i prioritzar la veu de les famílies, del professorat, de l'alumnat i d'altres agents que viuen quotidianament aquests desafiaments en una societat en canvi permanent.

Les 95 persones inscrites van tenir l'oportunitat d'assistir a tres conferències, quatre tallers, una taula rodona sobre pràctiques de referència i cinc ponències sobre testimonis de vida. S'hi va oferir un ventall molt ampli de visions sobre el tema, en què es combinaven els enfocaments teòrics i els resultats de la recerca amb les experiències i els testimonis de vida.

Prèviament, el dia 19 de maig, va tenir lloc un seminari de professorat i experts per intercanviar opinions i experiències des de dues perspectives: una que té a veure més amb el marc de la recerca social i l'altra més des de la intervenció psicopedagògica i educativa, amb una assistència de 42 persones.

- **Congressos i jornades**

En el programa d'actuació, l'ICE ha organitzat les activitats següents o hi ha col·laborat.

Curs 2010-2011 (de gener a juliol de 2011)

- II Jornada per a Docents de Llengua i Literatura «Llegir per escriure i escriure per llegir. Parlem de com avaluar-ho?». Gener de 2011. Amb l'assistència de 122 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- IX Jornades d'Actualització Científica del Vallès Occidental, que s'han fet coincidir amb l'oferta del Programa Argó «Un dia a l'Autònoma», adreçades a professorat de secundària de **l'àmbit de ciències** amb el tema «Anatomia d'un sincrotró» i «Energia i química: un binomi en futur». Febrer de 2011. Amb l'assistència de 71 docents. Campus de Bellaterra.
- IX Jornades d'Actualització Científica del Vallès Occidental, que s'han fet coincidir amb l'oferta del Programa Argó «Un dia a l'Autònoma», adreçades a professorat de secundària de **l'àmbit de lletres** amb el tema «Les claus de la postguerra» i «Conversa amb l'Emili Teixidor». Febrer de 2011. Amb l'assistència de 242 docents. Campus de Bellaterra.
- I Jornada d'Experiències sobre l'Ús Educatiu dels Videojocs, dels Entorns 3D i de la Realitat Augmentada. Febrer de 2011. Amb l'assistència de 67 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- V Trobada de Millora de la Convivència a Secundària «Eines per a la millora de les relacions entre el professorat i l'alumnat». Febrer de 2011. Amb una assistència de 54 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- V Trobada de Tutoria a l'ESO «Establint ponts de diàleg entre l'escola i la família». Maig de 2011. Amb una assistència de 81 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- IV Jornada sobre Educació Musical a l'ESO. Març de 2011. Amb l'assistència de 62 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- III Jornada Espurn@ «Creativitat a les aules, per a una escola inclusiva en xarxa». Abril de 2011. Amb l'assistència de 183 docents. Manresa.
- I Trobada El loga a l'Educació. Abril de 2011. Amb l'assistència de 98 docents. Campus de Bellaterra.
- III Trobada de Salut Laboral «Autonomia i participació en el centre educatiu i organització saludable». Abril de 2011. Amb una assistència de 83 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- V Trobada sobre AICLE i Semiimmersió a Catalunya. Maig de 2011. Amb una assistència de 82 docents. Campus de Bellaterra.

- IV Trobada del Professorat de Formació Professional de l'Àmbit de la Química de tot Catalunya, emmarcat en l'Any Internacional de la Química. Juliol de 2011. Amb una assistència de 68 docents. Campus de Bellaterra.

Curs 2011-2012 (d'octubre a maig de 2012)

- II Jornada d'Ètica i Educació «Ètica i literatura». Octubre de 2011. Amb l'assistència de 56 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- XIII Trobada d'Atenció Integradora de la Diversitat a l'ESO. Novembre de 2011. Amb l'assistència de 147 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- Jornada de trobada del personal formador amb el títol «Construir coneixement amb eines digitals». Novembre de 2011. Amb l'assistència de 70 persones formadores. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- I Trobada de Coeducació «Coeduquem el present per canviar el futur». Gener de 2012. Amb l'assistència de 143 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- IV Jornades sobre WebQuest. Febrer de 2012. Amb l'assistència de 121 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- I Trobada Començar a Llegir i Escriure «Contextos d'alfabetització a l'educació infantil i cicle inicial». Març de 2012. Amb l'assistència de 168 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- IV Jornada Espurn@. Març de 2012. Amb l'assistència de 174 docents. Edifici del Rectorat del campus de la UAB.
- IV Trobada de FOL. Març de 2012. Amb l'assistència de 110 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- V Jornada d'Educació Musical a l'ESO. Abril de 2012. Amb l'assistència de 40 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- VII Jornada dels Ensenyaments Econòmics, Administratius i Comercials. Abril de 2012. Amb l'assistència de 88 docents. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau.
- II Jornada sobre Experiències Innovadores d'ESO. Amb l'assistència de 350 persones: alumnes i professorat. Edifici del Rectorat del campus de la UAB.
- I Jornada Estatal Llegim en Parella. Maig de 2012. Amb l'assistència de 186 docents. Edifici del Rectorat del campus de la UAB.
- Congrés Internacional TRI-CLIL. VI Trobada de Semiimmersió de Catalunya. Maig de 2012. Amb l'assistència de 214 docents. Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.
- IV Jornades Estatals «La cultura matemàtica de les persones». Maig de 2012. Amb l'assistència de 180 docents. Edifici del Rectorat del campus de la UAB.

Participació i col·laboració

Curs 2010-2011 (de gener a juliol de 2011)

- VIII Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Organitzades pel GREDICS i la Unitat de Didàctica de les Ciències Socials de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. 24, 25 i 26 de febrer de 2011.
- V Jornada de Llengües Clàssiques. En col·laboració amb el Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya. Casa de Convalescència de Sant Pau, 18 i 19 de març de 2011.
- IV edició del Cicle de Converses al CosmoCaixa «Construint coneixement en temps de canvi». Març de 2011. Assistents: 170.
- Congrés Europeu «Avaluar per aprendre». Organitzat pel Departament d'Ensenyament. Dies 12 i 13 de maig de 2011, al CaixaFòrum.
- VIII Seminari d'Arqueologia i Ensenyament amb el títol «Creant xarxes del passat al futur: patrimoni històric i societat civil». Dies 31 de març, 1 i 2 d'abril, al campus de Bellaterra.
- II Jornada «La Universitat del Nens i les Nenes». En el marc d'una iniciativa de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques que té com a objectiu apropar la universitat, la ciència i la cultura als infants de primària i les seves famílies. Maig de 2011. 626 alumnes de 5è de primària van protagonitzar aquesta jornada participant en diversos tallers a la Facultat de Veterinària.

Curs 2011-2012 (d'octubre a maig de 2012)

- XVI Jornades d'Escola Rural «L'escola que aprèn». Organitzades pel Secretariat de l'Escola Rural de Catalunya. Dies 21 i 22 d'octubre de 2011.
- Col·laboració amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental (ICTA): «El futur de l'energia». Octubre de 2011. Assistents: 25 docents i 200 alumnes d'onze instituts.
- V edició del Cicle de Converses al CosmoCaixa «Nous referents per repensar l'educació». Març de 2012.
- Col·laboració amb el centre UNESCOCAT de Catalunya en el Programa Talia 2012, que té com a objectiu la inserció laboral de joves titulats a l'atur. Organització de cinc cursos i una sessió de cloenda amb el títol «Noves competències per a una societat més justa».
- IX Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Organitzades pel GREDICS i la Unitat de Didàctica de les Ciències Socials de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Dies 23, 24 i 25 de febrer de 2012.
- Tallers de Llengua i Literatura Catalanes organitzats pel Departament d'Ensenyament. Febrer de 2012, a l'edifici del Rectorat del campus de Bellaterra.
- El Gust per la Lectura. Organitzat pel Departament d'Ensenyament. Abril de 2012, a l'edifici del Rectorat del campus de Bellaterra.

Ponències i comunicacions

- M Clúster EdUAB CEI: «Programa Espurna», comunicació a càrrec de Josep Masalles. Campus de Bellaterra, juny de 2011.
- VIII Fòrum Novadors: «Tic tac tic tac arribem tard! Espurna-Espurnik», comunicació a càrrec de Ramon Barlam i Maria José Lasala. Sagunt, juliol de 2011.
- XIX Jornada DIM: «Presentació d'Espurnik», comunicació a càrrec de Ramon Barlam i Josep Masalles. Facultat d'Educació de la UAB, setembre de 2011.
- III Congrés Internacional de Formació del Professorat «Noves tendències en la formació permanent del professorat»: «La formació del professorat a través d'Espurn@, una xarxa telecooperativa per a la personalització de l'aprenentatge», comunicació a càrrec de Josep Masalles. Barcelona, setembre de 2011.
- III Congrés Internacional de Formació del Professorat «Noves tendències en la formació permanent del professorat»: «La Xarxa d'Instituts Innovadors Associats a l'ICE de la UAB. El treball cooperatiu entre centres, la innovació i la formació del professorat», comunicació a càrrec de Josep Masalles. Barcelona, setembre de 2011.
- Simposi d'Innovació Educativa INNED2 «La Innovació metodològica»: «Espurna i Espurnik», presentació a càrrec de Ramon Barlam, Maria José Lasala i Josep Masalles. CosmoCaixa, novembre de 2011.
- Simposi Innovació Educativa INNED2 «La Innovació metodològica»: «La Xarxa d'Instituts Innovadors Associats a l'ICE de la UAB», comunicació a càrrec de Josep Masalles. CosmoCaixa, novembre de 2011.
- VI Encuentro Internacional EDUCARED 2011: «Espurna i Espurnik», comunicació a càrrec de Ramon Barlam, Maria José Lasala i Josep Masalles. Madrid, octubre de 2011.
- VI Encuentro Internacional EDUCARED 2011: «El projecte públic Art Project», comunicació a càrrec de Jaume Illa i Carmina Pinya. Madrid, octubre de 2011.
- MoodleMoot: «Espurna i utilització de la plataforma Moodle a l'ICE de la UAB», comunicació a càrrec de Josep Masalles. Donostia, desembre de 2011.
- Jornades Estatals de l'Ensenyament de l'Astronomia: «La xarxa d'observatoris escolars de l'ICE de la UAB. Activitats d'astronomia dins del Projecte Espurn@», a càrrec de Montserrat Parellada i Carles Schnabel. Madrid, setembre de 2011.
- Participació de l'Equip de Matemàtiques de Secundària a les XV Jornades JAEM. Gijon, juliol de 2011.
- I Congreso de Autonomía, Liderazgo y Dirección, dins del bloc Crear Proyectos: «Vivencias de una maestra», ponència a càrrec de Maria Masip, Florida Universitària. València, novembre de 2011.
- Jornada DIM: «Els projectes educatius en xarxa», comunicació a càrrec de C. Pinya i A. Piñero. Barcelona, desembre de 2011.

4. ÀMBIT DE SERVEIS, ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

- Edició de llibres i revistes
- Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia
- Relacions institucionals (externes)
- Personal

- **Edició de llibres i revistes**

L'ICE ha publicat, durant l'any 2011:

- Els números 1, 2 i 3 del volum 29 de la revista *Enseñanza de las Ciencias*, editats en paper, en CD i al web de la revista. Aquesta revista es publica conjuntament amb la Universitat de València des de l'any 1982 i té 776 subscriptors. El *Social Sciences Citation Index* fa un reconeixement de la revista el setembre de 2009.
- El número 10 de la revista *Enseñanza de las Ciencias Sociales*, que s'edita conjuntament amb l'ICE de la Universitat de Barcelona i amb la col·laboració de l'Asociación Universitaria del Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales, i que té 246 subscriptors.

De la col·lecció Els Llibres de l'ICE de la UAB

- *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana*, núm. 8 (reimpressió). J.A.Castellanos.
- *Competències: una oportunitat per repensar l'escola*. Diversos autors. Coordinació: Marga Teixidor i David Vilalta, ICE de la UAB.
- *Amor i Educació. X Jornades Estatals d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil*. Llibre i DVD adjunt.
- *Amor y Educación. X Jornadas de Innovación en la Etapa de Educación Infantil*. Llibre i DVD adjunt.
- *Projecte Espurn@*. Llibre i DVD adjunt (en preparació).
- *Llegim en parella*. Reedició ampliada (en preparació).

Actuacions que cal destacar sobre difusió, distribució, venda i edició de noves publicacions

- Les publicacions de l'ICE s'han ressenyat en les principals revistes adreçades a ensenyants: *Perspectiva Escolar*, *Cuadernos de Pedagogía*, *Guix*, *Aula*, etc.
- Coordinació de les tasques editorials de difusió de les revistes *Enseñanza de las Ciencias Sociales* i *Enseñanza de las Ciencias*.

Participació, col·laboracions i projecció exterior

- Publicació del llibre *Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia*. Versió castellana. Coordinació: Carme Barba i Sebastià Capella. Editorial Graó.

- Publicació del llibre *Enseñar en la sociedad del conocimiento, reflexiones desde el pupitre*. Ramon Barlam. Ed Hosori.
- Publicació del llibre *El bienestar del docent. Viure bé educat: estratègies per aconseguir satisfacció professional i personal*. Equip Cuidem-nos de l'ICE de la UAB. Editorial Graó.
- Publicació *Projectes educatius en xarxa*. Col·lecció TAC-4. Departament d'Ensenyament. Carmina Pinya, Anna Piñero, Josep Torrents i Narcís Vives.

Relació d'articles publicats

- Barlam, R.; Masalles, J.; Pinya, C. «Espurna. Una red telecolaborativa para personalizar el aprendizaje», *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 411, abril de 2011.
- Barlam, R.; Lasala, M.J.; Marín, J.; Masalles, J.; Pinya, C. «Espurnik, proposta educativa en tres dimensions», *Aula de Innovación Educativa*, núm. 205, octubre de 2011. Barcelona: Ed. Graó.
- Barlam, R.; Lasala, M.J.; Marín, J.; Masalles, J.; Pinya, C. «Espurnik, proposta educativa en tres dimensions», *Guix. Elements d'Acció Educativa*, núm. 378, octubre de 2011. Barcelona: Ed. Graó. **
- Lasala, M.J. «Proyectos educativos en *aula d'acollida* basados en mundos virtuales 3D: Fem una Platja (hagamos una playa)». A: *Experiencias educativas en las aulas del siglo XXI. Innovación con TIC*, Hernández, J.; Pennesi, M.; Sobrino, D.; Vázquez, A. (coord.). Madrid: Fundación Telefónica, Ed. Ariel, 2011, p. 404-409.
- Barlam, R.; Masalles, J. «Espurna: una red telecooperativa para la personalización del aprendizaje». UDIMA, Universitat a Distància de Madrid.
- Altimiras, E.; Barlam, R.; Biescas, L.; Masegú, L. T., i Ribas, M. «Experiencias innovadoras TIC en el instituto Cal Gravat». A: *Las TIC en la educación. Realidad y expectativas. Informe anual*. Ariel-Fund. Telefónica.
- Barlam, Ramon. «De les primeres xarxes socials a la procrastinació», *Escola Catalana*, núm. 467, 2011.
- Barlam, R. «Família i acnesfera. La gestió de l'adolescència en el marc de la societat del coneixement», *Escola Catalana*, 2011.
- Barlam, R., i Biescas, L. «L'institut virtual de Cal Gravat», publicat a la revista *Calgra*, de l'INS Cal Gravat de Manresa, 2011.
- Barlam, Ramon; López, Oriol; Martínez, Andrea; Prados, Carles; Palacios, Èlia; Vallès, Helena. «La població de les principals ciutats catalanes al segle XIV en 3D», revista *Calgra* de l'INS Cal Gravat.

- Bergós, Mònica. «Entornos virtuales para el aprendizaje», *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 418, 2011.
- Chivite, J. «Partir de les idees de l'alumnat per aprendre ciències», *Guix*, novembre de 2011.
- Fons Esteve, M. «La persona alfabetitzada pot prendre la paraula de manera lliure», *Guix*, desembre de 2011.
- Forrellad, H. «Volem saber què passa amb els nombres quan calculem», *Guix*, núm. 373, març de 2011.
- Gallego, C. «El significat a l'escola de l'activitat matemàtica», *Guix*, núm. 373, març de 2011.
- Masip, M., i Sanmartí, N. (coordinadores). «Cómo hacer que la formación impulse cambios en un centro», monogràfic, *Aula de Innovación Educativa*, núm. 201, maig de 2011 (Ed Graó).
- Masip, M., Teixidor, M., i Vilalta, D. «Acompañar en procesos de cambio a través de la formación», *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 417, novembre de 2011.
- Pablo, C., i Vilalta, D. «Ensenyar: una qüestió tècnica o una intenció carregada d'humanitat?», *Guix*, octubre de 2011.
- Vilalta, D. «Los maestros deben mirar el aula como una realidad social», *Tendencias XXI Educación* (www.tendencias21.net), desembre de 2011.
- Vilalta, D. Coordinació del tema del curs 2010-2011a la revista *Guix* sota el títol de «Construir l'aula i l'escola des de la condició humana».
- Vilanueva, I. «Controlar el temps per comprendre la vida de la papallona. El vincle entre activitat matemàtica i la vida científica», *Guix*, núm. 373, març de 2011.

- **Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia**

Presentació

El Servei d'Audiovisuals i Multimèdia de l'ICE de la UAB no només dona suport a l'institut en què està ubicat, sinó també a moltes altres seccions de la Universitat. Al mateix temps du a terme projectes innovadors, per encàrrec d'institucions externes a la UAB canalitzades a través del Centre Mèdia de la UAB.

La memòria del Servei corresponent a l'any 2011 recull feines molt diverses: des de tasques adreçades al professorat fins a grans projectes que es desenvolupen durant anys i que impliquen el concurs de moltes persones i un notable nivell de complexitat, com ara els projectes Minerva, Creat, etc., a més de la cobertura que d'una manera sistemàtica s'ha donat a l'Àrea de Comunicació.

Les principals línies que el Servei té obertes són:

- Produccions.
- Cobertura de les necessitats de comunicació institucional (per a l'Àrea de Comunicació, el Gabinet del Rectorat, el Vicerectorat de Transferència Social i Cultural, etc.).
- Tasques adreçades a l'ICE, pel que fa tant a formació permanent del professorat com a projectes específics (Argó, Ítaca, etc.).
- Desenvolupament de grans projectes (normalment de finançament extern i de llarga durada).

També, i paral·lelament a les produccions i als serveis, és rellevant la col·laboració amb altres organismes (com ara l'Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas, ATEI, la Generalitat de Catalunya, etc.), que proporcionen a la Universitat finançament per a noves produccions i presència internacional en la difusió d'aquestes produccions (atès que les més importants s'emeten per tot l'Estat espanyol i fins i tot pel Canal Internacional de TVE).

També seguim treballant en el desenvolupament d'una plataforma de comunicació que ens permeti oferir nous serveis com ara videoconferències (OpenMeetings) o la futura TV de la Universitat Autònoma.

Produccions

- Planta de Tecnologia del Aliments: vídeo promocional on es mostra tota la recerca que duen a terme en aquest centre.
- Bones pràctiques: projecte de realització d'una sèrie de vídeos sobre bones practiques docents a l'entorn de la Universitat.
- Clips CReSA: cinc vídeos promocionals de diferents línies de recerca que es fan al centre.
- Any de la Química: vídeo promocional de l'exposició de l'Any de la Química.
- Fundació Autònoma Solidaria: realització d'un *lipdub*.
- Deu vídeos d'entrevistes per al Programa Aposta a:

- Bonaventura Clotet Sala, director d'IrsiCaixa.
- Marta Lacambra Puig, directora de l'Obra Social Catalunya Caixa
- Carles Peña Garcia, redactor de *La ventana* de la Cadena Ser.
- Maria Rosa Feu Toca, Agència de Protecció de la Salut.
- Jaume Barberà Ribes, director i presentador de *Singulars* de TV3.
- Jordi Vaquer Fanès, director de la Fundació CIDOB.
- Juan Antonio García Cazorla, degà del Col·legi d'Advocats de Sabadell.
- Ramon Pellicer Colillas, editor i presentador del *Telenotícies vespre* de TV3.

Comunicació institucional

S'han fet les produccions per a l'Àrea de Comunicació i Promoció següents:

- Projecte NEO de divulgació científica. El projecte, iniciat l'any 2005 al Servei de Multimèdia Institucional de l'ICE, amb la col·laboració de l'Àrea de Comunicació i Promoció de la UAB, produeix reportatges de divulgació científica sobre els resultats de la recerca a l'Autònoma. Els principals destinataris dels vídeos són les televisions locals. El projecte consta actualment de 41 capítols, els primers dels quals es van emetre per totes les emissores de la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya.

L'any 2011 s'han fet els següents:

- «L'antiimant». Investigadors del Departament de Física de la UAB han descrit la fórmula per construir un dispositiu capaç d'impedir que traspassi qualsevol camp magnètic. La recerca ha estat escollida per *Physics World* com un dels avenços més destacats al món de la física.
- «Escàner a un neandertal». A la cova Foradada de València, dins d'un bloc de pedres cimentades, s'ha trobat un esquelet gairebé complet de neandertal. L'antropòloga de la UAB Eulàlia Subirà en dirigirà l'estudi, juntament amb altres investigadors de la Universitat i de l'IPHES. Abans, però, n'han fet un escàner.
- «El sincrotró Alba». El sincrotró Alba ja ha generat els primers feixos de llum i obrirà set estacions experimentals en la primera fase de funcionament. Aviat s'hi afegiran dues estacions més, adreçades a la microespectroscòpia infraroja i a la fotoemissió de molt alta resolució.
- «Un sommelier electrònic». Investigadors del Grup de Sensors i Biosensors de la UAB han creat una llengua electrònica que distingeix diferents classes de cava. El sistema ha estat dissenyat combinant sistemes de mesura químics i eines d'intel·ligència artificial i funciona imitant el sentit del gust humà.

- Projecte 3Q (tres qüestions): format audiovisual d'entrevistes curtes als investigadors que puntualment visiten la UAB. Entrevistes de la sèrie:
- James J. Heckman, Premi Nobel d'Economia de l'any 2000, és especialista en economia de la salut, de l'educació i de la família, i ha posat les bases per a una avaluació científica de les polítiques econòmiques.
 - Cécile Lahellec és directora honorària de l'Agència Francesa de Seguretat Sanitària dels Aliments (AFSSA).
 - Daniel Y. C. Fung, microbiòleg de la Universitat de l'Estat de Kansas, és considerat el pare dels mètodes microbiològics miniaturitzats per l'aportació de nombroses tècniques innovadores per a la detecció ràpida i la caracterització dels microorganismes, i els seus metabòlits, habituals als aliments i a l'aigua.
 - Simon Schaffer, catedràtic d'història i filosofia de la ciència a la Universitat de Cambridge, és un dels artífexs dels canvis profunds que aquesta disciplina ha viscut en els últims trenta anys.
 - Timothy Bromage és director de la Unitat de Recerca en Teixits Durs, professor del Departament de Biomaterials i Biomimètica de la Universitat de Nova York i una de les grans figures de la paleohistologia actual.
 - Ron J. Lesthaeghe, professor de la Universitat Lliure de Brussel·les, és considerat un dels demògrafs amb més prestigi internacional.
 - Andreas Züttel encapçala la Divisió d'Hidrogen i Energia de l'EMPA (l'Institut Nacional Suís per a la Ciència i la Tecnologia dels Materials) i el Grup d'Hidrurs Metàl·lics i Emmagatzematge d'Energia del Departament de Física de la Universitat de Friburg.
 - Jean Guilaine és un prestigiós arqueòleg francès. Professor del Collège de France, ha investigat durant més de cinquanta anys les civilitzacions europees del neolític i de l'edat del bronze.

- **Relacions institucionals**

Els instituts i les entitats amb què l'ICE ha col·laborat darrerament en projectes de recerca, en programes internacionals o en encàrrecs d'estudis i de formació, són els següents:

— **Departament d'Ensenyament**

- Direcció General d'Educació Infantil i Primària
- Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat
- Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
- Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
- Subdirecció General d'Innovació, Formació i Orientació
- Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu
- Serveis Territorials d'Ensenyament al Vallès Occidental
- Serveis Territorials d'Ensenyament al Maresme - Vallès Oriental
- Serveis Territorial de la Catalunya Central
- Serveis Territorial de Barcelona Comarques
- Consorci d'Educació de Barcelona

— **Departament d'Innovació, Universitats i Empresa**

— **Altres institucions, entitats, empreses, col·lectius, convenis**

- Consells comarcals de l'Alt Penedès, el Vallès Occidental i el Consorci de Municipis del Moianès
- Institut Municipal d'Educació, Museu de Ciències Naturals, Ajuntament de Barcelona
- Institut d'Infància i Món Urbà
- Ajuntaments de Badalona, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Berga, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Castelldefels, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, Gironella, Granollers, l'Ametlla del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, la Garriga, Martorell, Mataró, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Palau-solità i Plegamans, Puig-reig, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Terrassa, Ullastrell, Viladecans i Viladecavalls
- Diputació de Barcelona, Àrea d'Educació i Àrea de Cultura
- Unión Latina
- CosmoCaixa
- ONG Mestres per Bòsnia
- UNAN (Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua)
- PRESME (Pro Educació i Salut Mental)
- Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats de Catalunya

— **Acords de col·laboració**

- Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona
- Federació de Moviments de Renovació Pedagògica

- Edició de *Senderi. Butlletí d'Educació en Valors*
- Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull
- Associació de Mestres Rosa Sensat
- iEARN-Pangea
- Fundació Aplicació de Callús
- Foundation for Science, Health and Education (SHE)
- Fundació Bofill
- Associació Catalana d'Universitats Públiques ACUP

- **Personal**

Personal fix

Direcció: Montserrat Anton Rosera.

Professorat en comissió de serveis del Departament d'Ensenyament: sis docents.

Subdirecció: Josep M. Tatjer Montaña.

Secretaria tècnica: Francesc Costa i Marga Teixidor.

Formació permanent del professorat d'educació infantil i primària: Margarida Teixidor Corominas (coordinació).

Formació permanent del professorat d'educació secundària:
Francesc Costa Roca (coordinació)
Josep Masalles Román,
Maria Masip Utset,
Carmina Pinya Salomó.

Professorat del Departament d'Ensenyament en comissió de serveis a càrrec de programes específics de l'ICE de la UAB.

Programa Argó:
Dolors Quinquer Vilamitjana (fins al 30 d'agost de 2011),
Josep M. Tatjer Montaña,
una persona de suport administratiu i dos becaris.

Campus Ítaca:
Christiane Guerao Barbier,
una persona de suport administratiu,
dos becaris, i monitors que participen en els tres torns del Campus (juny-juliol).

Programa Educatiu d'Infància i Família: David Vilalta Murillo.

Personal d'administració i serveis: dotze persones a Bellaterra i dues persones a Sant Pau,

Servei de Mitjans Audiovisuals: tres persones.

— **Professorat col·laboradors**

Professorat de la UAB coordinador de programes:
Carme Azcárate i Mercè Izquierdo, revista *Enseñanza de las Ciencias*
Marius Martínez Muñoz, recerca educativa
Montserrat Oller Freixa, Campus Ítaca
Joan Pagès Blanch, revista *Enseñanza de las Ciencias Sociales*
Neus Sanmartí, màster de Nicaragua
Manuel Tost Planet, recerca en llengües romàniques
Carme Tomás Martorell, cursos per a la gent gran

Cal remarcar que aquest professorat no té cap alliberament específic d'hores de feina de la UAB.

— **Altres professorats col·laboradors (en recerca, projectes i formació permanent del professorat)**

Professorat de la UAB: 610.

Professorat d'educació infantil, primària i secundària: 732.